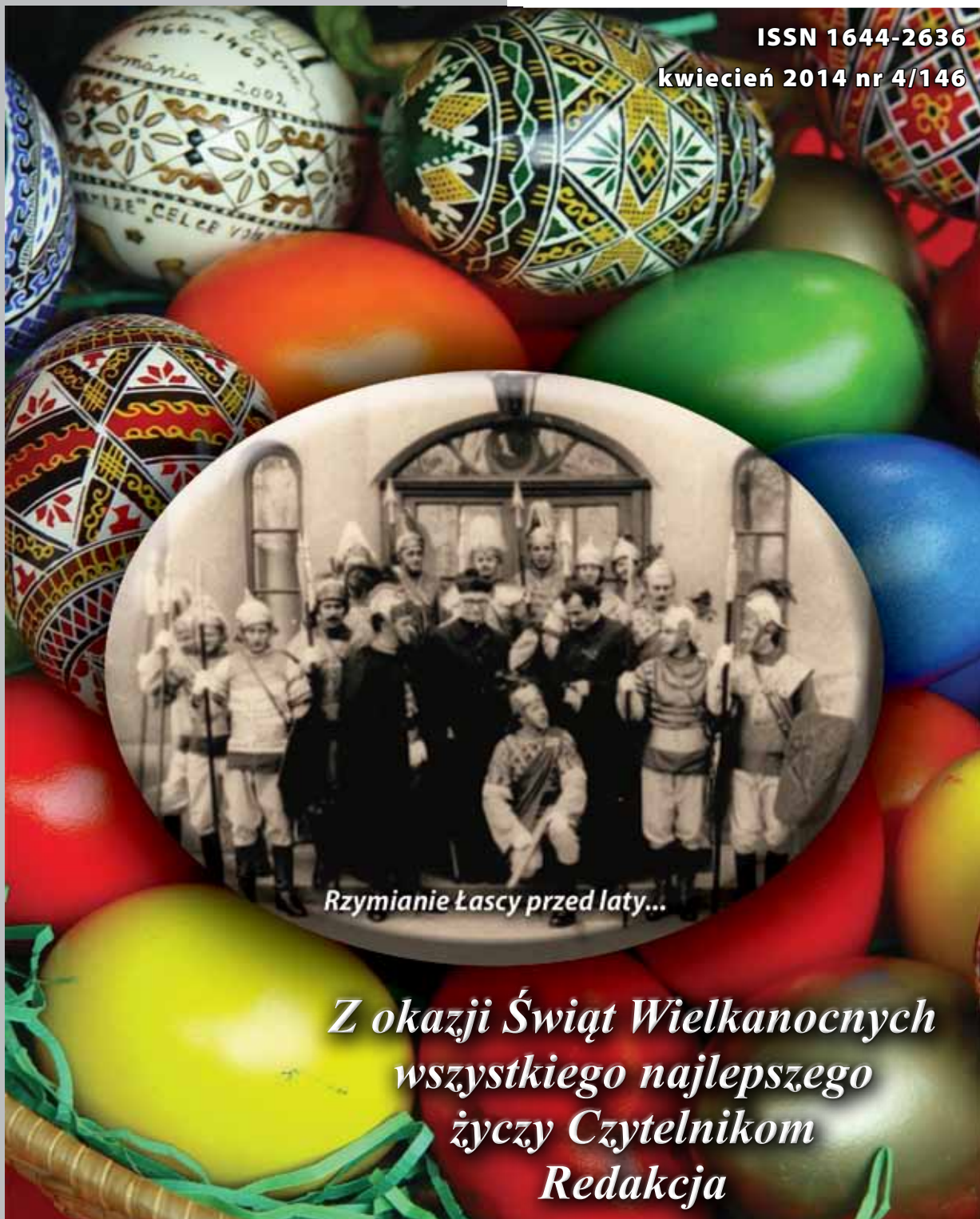

PANORAMA ŁASKA

ISSN 1644-2636

kwiecień 2014 nr 4/146

Rzymianie Łascy przed laty...

*Z okazji Świąt Wielkanocnych
wszystkiego najlepszego
życzy Czytelnikom
Redakcja*

Program Uroczystości Świąt 1-3 Maja 2014r. w Łasku

1 Maja - Święto Pracy
- 10 lat od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej

godz. 16.00 Plac 11 Listopada
- przemówienia okolicznościowe
- Złożenie kwiatów pod Pomnikiem Niepodległości

2 Maja - Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

godz. 10.00 Plac 11 Listopada
- podniesienie flagi państwowej na maszt
- przemówienie Burmistrza Łasku Gabriela Szkudlarka
- przemarsz z flagą wokół Placu 11 Listopada

3 Maja - Święto Konstytucji 3 Maja

godz. 10.30 Msza Święta w Kolegiacie Łaskiej
- po Mszy Św. przejście na Plac 11 Listopada

godz. 11.45 Plac 11 Listopada
- złożenie meldunku Dowódcy Garnizonu
- podniesienie flagi państwowej na maszt
- przemówienie Starosty Łaskiego Cezarego Gabryjczyka
- przemówienie Dowódcy 32. Bazy Lotnictwa Taktycznego płk Ireneusza Nowaka
- apel pamięci, salwa honorowa
- złożenie kwiatów pod Pomnikiem Niepodległości
- defilada

godz. 13.30 Łaski Dom Kultury
- spektakl teatralny „Majowa nadzieja” w wykonaniu grupy teatralnej Pospolite Ruszenie z Łaskiego Domu Kultury

Imprezy towarzyszące:
• 1 maja godz. 12.00 - "Pływajmy razem" • Rodzinna sztafeta pływacka • Konkurencje pływackie dla najmłodszych
- CSR - pływalska kryta w Łasku
• 2 maja godz. 9.00 - Zawody wędłarskie z okazji Święta 3 Maja - kapitałsko miejskie - Kolo PZW Gniazdo Łask
• 3 maja godz. 13.30 - Rozpoczęcie Dni Ochrony Pracodawców w Gminie Łask - OSP Wierzyżany

KANONIZACJA DWÓCH PAPIEŻY

Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców do wspólnego przeżywania kanonizacji błogosławionego Jana Pawła II oraz Jana XXIII. 27 kwietnia przed łaską kolegiatą zostanie ustawiony telebim, na którym będzie transmitowane uroczyste wyniesienie na ołtarze dwóch papieży.

ks. Marian Ciupiński proboszcz parafii
Niepokalanego Poczęcia NMP
i św. Michała Archanioła w Łasku
burmistrz Łasku Gabriel Szkudlarek
przewodniczący Rady Miejskiej w Łasku Robert Bartosik

Pamięci ofiar Katynia

W strugach deszczu na łaskim cmentarzu zbrali się mieszkańcy, aby (14 bm.) uczcić Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. To już 74 lata od wydania przez najwyższe władze ZSRR rozkazu rozstrzelania blisko 22 tys. obywateli Polski, w tym ponad 10 tys. oficerów wojska i policji.

O godz. 13 przedstawiciele związków kombatanckich, władz samorządowych, organizacji, szkół, a także ci, którzy swoją obecnością chcieli uhonorować pamięć poległych, przybyli na łaski cmentarz, gdzie znajduje się pomnik ofiar tamtych wydarzeń. Po modlitwie, którą odmówił ksiądz kapelan Krzysztof Majsterek, głos zabrał burmistrz Łasku Gabriel Szkudlarek. Przytoczył niezwykle trudne losy rodzin katyńskich. Przypominał także, jak ważny jest szacunek i wieczna pamięć dla poległych bohaterów ojczyzny oraz to, że wolność i poczucie bezpieczeństwa nie zostały nam dane raz na zawsze. Następnie delegacje obecne na uroczystości złożyły kwiaty pod tablicą upamiętniającą Polaków poległych na Wschodzie.

Fotoreportaż na stronie 28

MJ

*Z okazji nadchodzących
Świąt Wielkanocnych
pragniemy złożyć
wszystkim
najserdeczniejsze życzenia.
Niech ten wyjątkowy czas
upłynie pod znakiem
radosnych spotkań rodzinnych,
pogody w sercu i radości płynącej
z faktu Zmartwychwstania Pańskiego.*

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Łasku Robert Bartosik

Burmistrz Łasku
Gabriel Szkudlarek

Sztudynger w Kopyści

8 czerwca br. mieszkańcy Kopyści obchodzą uroczystość 110. rocznicę urodzin znakomitego poety i fraszkopisarza Jana Izzydora Sztudyngera. W latach 50-tych wypoczywał on w tej podlaskiej miejscowości.

NA DROGACH - niebezpiecznie

Możemy się bezustannie pocieszać, że statystyki są coraz korzystniejsze, ale bilans wypadków na naszych drogach wciąż jest tragiczny. W ubiegłym roku w powiecie na drogach zginęło 8 osób, a 90 zostało rannych, odnotowano 69 wypadków i prawie 530 kolizji, co oznacza, że do tego „ludzkiego” bilansu dodać trzeba też duże straty materialne.

W porównaniu do analogicznego okresu 2012 roku odnotowano o 2 wypadki mniej, mniejsza o 2 była też liczba śmiertelnych ofiar, ale wszystko to nie napawa optymizmem. Nadal za kółkiem spieszymy się, łamiemy przepisy ruchu drogowego oraz niejednokrotnie kierujemy pojazdami w stanie nietrzeźwości oraz pod wpływem alkoholu. A do tego dodać należy wzrost natężenia ruchu na drogach oraz pogarszający się stan nawierzchni, co odnotowują sami policjanci i drogowcy. ■

(PO)

Premier Donald Tusk spotkał się z żołnierzami amerykańskimi i polskimi

Aktualne wydarzenia w Europie sprawiają, że ożywiło się życie polityczne w naszym kraju, a że armia, a szczególnie Siły Powietrzne, znalazła się w centrum naszych międzynarodowych działań - Łask z 32. Bazą Lotnictwa Taktycznego stał się ważnym miejscem spotkań i konsultacji. Stąd wizyty polityków. W ubiegłym miesiącu 32 BLT odwiedził prezydent Bronisław Komorowski, zaś 14 kwietnia z dowództwem Sił Powietrznych i żołnierzami polskimi oraz amerykańskimi przebywającymi czasowo w naszym kraju spotkał się premier Donald Tusk, któremu towarzyszył minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak.

- Trzecia faza sankcji wobec Rosji wymaga przygotowania organizacyjnego - mówił D. Tusk podczas spotkania z dziennikarzami w 32. BLT. Zdaniem szefa polskiego rządu „Krym to nie finał działań Rosji na Ukrainie. Miejmy nadzieję, że ten najczarniejszy scenariusz nie spełni się”. Premier ustosunkował się też do solidarnej polityki NATO i USA. „Dla nas jest ważne, że Amerykanie potwierdzili podczas tego politycznego kryzysu gotowość do obecności w Polsce”.

Pani
SYLWII NOWAK

wyrazy najgłębszego współczucia
i szczerze kondolencje
z powodu śmierci

MĘŻA

chor. ARKADIUSZA NOWAKA
składają dowódca,
żołnierze zawodowi
oraz pracownicy wojska
32. BLT w Łasku

Podczas spotkania z polskimi i amerykańskimi żołnierzami premier powiedział, że ich obecność w Łasku oznacza dla Polaków większe poczucie bezpieczeństwa. Na tej solidarności Polsce zależy dziś szczególnie, gdyż mamy trudne czasy. Zwracając się do żołnierzy z komponentu lotniczego Sił Powietrznych USA, premier przywitał ich serdecznie na polskiej ziemi. Przy okazji przypomniał, że w ostatnim roku przybył do Łasku już po raz drugi. W czerwcu ubiegłego roku mówił o pro-

gramie „Polskie kły”, zapewniającym zdolność potencjalnego odstaszania przeciwnika.

D. Tusk wspomniał, że nie planuje się, aby w ramach wsparcia NATO pojawiła się w naszym kraju większa grupa żołnierzy niemieckich. Odniósł się także negatywnie do pogłosek o przywróceniu poboru wojskowego w Polsce.

W 32. BLT stacjonuje 16 polskich maszyn F-16, a od niedawna także 12 tego typu maszyn amerykańskich Sił Powietrznych. (P)

Fotoreportaż: patrz str. 28

CZY ŚW. ROCH POWRÓCI DO ŁOPATEK?

Nie udało się dotąd natrafić na trop drewnianej rzeźby św. Rocha zaginionej kilka tygodni temu. Drewnianą figurkę ludową pochodzącą z końca XIX w. skradziono prawdopodobnie na początku lutego br. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie, ale na razie bez rezultatu. Jak się okazuje, rzeźba nie była w żaden sposób zabezpieczona przed kradzieżą.

Ewa Kozołup z sieradzkiej Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków twierdzi, że tego typu kradzieży nie ma zbyt dużo, ale zdarzają się od czasu do czasu. Bywa, że konserwatorzy ujawniają braki jakiegoś zabytku, ale nie zawsze są one wynikiem kradzieży. Jednak nasuwa się pytanie: co robić, by nie dochodziło do takich kradzieży jak w przypadku Łopatek? Przede wszystkim trzeba zabezpieczyć najcenniejsze zabytki, potrzebna jest też czujność mieszkańców, a w przypadku

najcenniejszych zabytków można je przenieść np. do muzeum. To ostatnie rozwiązanie wydaje się najlogiczniejsze, ale E. Kozołup sama powątpiewa w słuszność takiego rozwiązania. - Jeśli bowiem mieszkańcy umieszczają figurkę świętego w swojej kapliczce, to czy przeniesienie owej rzeźby do gabloty muzealnej zgodne będzie z intencją ludzi? Raczej nie. Pozostaje zatem większa troska o cenną figurkę znajdującą się w kapliczce. ■

(P)

Zdaniem burmistrza

Na sesji w dniu 31 marca br. Rada Miejska na mój wniosek dokonała obniżenia opłat za odbiór odpadów komunalnych na terenie naszej gminy. Po głębokiej analizie zdecydowaliśmy, aby nie odkładać ustalenia nowych stawek do 1 lipca, co byłoby prostsze do wdrożenia, ale niższe stawki wprowadzić od 1 kwietnia br.

Obniżka jest znacząca bo zamiast po 8 zł za pierwsze 4 osoby w gospodarstwie domowym płacić będziemy po 6 zł, a od kolejnych osób (począwszy od 5 w gospodarstwie domowym) zamiast po 4 zł będzie po 3 zł. Tak więc dla większości rodzin (dotyczy gospodarstw do 4 osób) obniżka jest znacząca bo 25%. Obniżenie cen dotyczy wszystkich pozycji, zatem także za zamawiane różnej wielkości pojemniki. Obniżenie cen jest możliwe ponieważ stosunkowo niska cena zaproponowana została przez wygrywającą przetarg na odbiór odpadów firmę Eko-Region, a ponadto jako społeczność wykazaliśmy się znacznym zdyscyplinowaniem w uiszczaniu opłat. Obecna umowa z Eko-Regionem na odbiór odpadów obowiązuje do 31.12.2014 r. Koszty odbioru odpadów komunalnych obowiązujące od 1.01.2015 r. będą wynikiem z publicznego przetargu, który zostanie przeprowadzony jeszcze w tym roku. Dlatego były także głosy, aby opłat nie obniżać, gdyż być może od stycznia opłaty będą musiały wzrosnąć. Takie rozumowanie jest myśleniem obliczonym na politycznie korzystne rozwiązania. Nie jeden raz publicznie podkreślałem, że jeżeli powstanie nadwyżka pomiędzy sumą zebranych opłat, a faktycznie ponoszonymi przez gminę kosztami, opłaty zostaną obniżone, gdyż system gospodarki odpadami musi się samofinansować, ale pieniądze z opłat nie mogą być przeznaczane na inne cele, a nie chcemy nadpłat mieszkańców umieszczać na lokatach.

Szanowni Państwo, apeluję o dyscyplinę we wnoszeniu opłat, bo to pozwala na utrzymanie ich na niższym poziomie. Informuję także, iż wójt, burmistrz, prezydent każdej gminy jest organem egzekucyjnym zobowiązanym do egzekwowania nieuiszczonych opłat, a postępowanie egzekucyjne jest kosztowne.

INWESTYCJE NABIERAJĄ TEMPA

Kilka miesięcy temu jeden z internautów napisał, że jak Szkudlarek pozostanie burmistrzem to na pewno przeprowadzi remont szkoły podstawowej nr 5 na „Przylesiu”. Powiedziałem temu Panu, że jest małej wiary, bo remont rozpoczniemy jeszcze w bieżącym roku. I tak się stało. Od około 6 tygodni trwają intensywne prace. Zakładaliśmy jednak, że remont potrwa do początku przyszłego roku. Umowa przewiduje zakończenie inwestycji 31 marca 2015 r. Mieliśmy jednak dużo szczęścia. Firma która przetarg wygrała oferującą najniższą cenę ma na tyle duży potencjał i kapitał, że planuje zakończenie inwestycji 31.08. br. Mieszkańcy „Przylesia” mogą „na gorąco”

obserwować postępy prac. Inwestycja wygląda imponująco. Cała rozległa sieć obiektów została opleciona rusztowaniami. Wartość inwestycji to 2,3 mln zł. Do inwestycji oświatowych powrócę w jednym z najbliższych numerów „Panoramy”.

Pod względem wartości kolejną inwestycją jest budowa drogi w Orchowiu - 2,020 mln zł (wartość kosztorysowa). Udało nam się umieścić tę drogę jako tzw. schetynówkę, dzięki czemu mamy 50% dofinansowanie jej budowy z budżetu państwa. Właśnie dziś otrzymałem informację o zaakceptowaniu przez ministra listy, na której znajduje się ta droga. Teraz czekamy na podpisanie umowy, przygotowując się jednocześnie intensywnie do przetargu.

W tych dniach ruszyła budowa ulic Łącznej i Pięknej w Kolumnie. Wartość inwestycji to 403 708 zł.

Prowadzona jest budowa dróg z tłuczniem w Rokitnicy. Rozstrzygnęliśmy przetargi na budowę brakujących fragmentów kanalizacji w Wiewiórczynie i Orchowiu. Zakupiliśmy i zamontowaliśmy urządzenia podczyszczające wody opadowe w Kolumnie i Utracie. Wartość tego zadania znaczna, bo 210 tys. zł. W nadchodzących tygodniach rozpoczynać będziemy kolejne inwestycje, w tym zwłaszcza drogowe, których w bieżącym roku jest znaczna ilość. Ta znaczna ilość dlatego, że w roku 2013 zmniejszyliśmy zadłużenie o kolejne 10% a był to trzeci rok redukcji zadłużenia gminy.

CUDZE CHWALICIE - SWEGO NIE ZNACIE

Opowiada ktoś: znajomy z Warszawy jadąc do mnie zabłądził i znalazł się na łaskim rynku. Witając się z opowiadającym warszawianin stwierdził z uznaniem: „ale macie tu zjawiskowy rynek”.

Pabianiczanka pracująca w Łasku stwierdziła, że jej brat (mieszkaniec Pabianiec) postanowił obejrzeć rynek w Łasku. W rozmowie z siostrą stwierdził: „ale w tym Łasku mają piękny rynek!”

Młody człowiek przywiózł swoją dziewczynę, mieszkankę Krakowa, na rynek. Dziewczyna była zachwycona.

Właśnie dziś znajomy, podkreślając naszą skuteczność w pozyskiwaniu pieniędzy unijnych i wyrażając w związku z tym pewne oczekiwania, przekazał mi odczucia i oceny swojego syna, architekta z pewną praktyką w krajach zachodnich. Ów młody architekt podkreślił starannie dobrane i wykonane detale, szlachetność materiałów i świetną kompozycję całości - wraz z pomnikiem. Miał powiedzieć: „Tato, ten rynek jest rewelacyjny”. Myślę, że podobne oceny ma wielu mieszkańców, których w te piękne dni jest w rynku coraz więcej. A proszę zobaczyć jak licznie łaskowianie odwiedzają park miejski oraz skatepark, inwestycje także wykonane w przeważającej części z pieniędzy unijnych. ■

8 kwietnia 2014

Gabriel Szkudlarek

WYBORY DO EUROPARLAMENTU

> krótko <

Dobiega końca VII kadencja Parlamentu Europejskiego. Wybory eurodeputowanych na kolejną 5-letnią kadencję odbywać się będą w państwach członkowskich w terminie od 22 do 25 maja 2014 r. W Polsce, w niedzielę 25 maja 2014 r. w godz. 7-21. Wybierzemy 51 posłów do 751 osobowego Parlamentu Europejskiego na kadencję 2014-2019.

Zgodnie z polskim prawem wyborczym prawo wybierania przysługiwać będzie obywatelom polskim, a także obywatelom Unii Europejskiej nieposiadającym obywatelstwa polskiego pod warunkiem stałego zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy w dniu głosowania ukończą 18 lat.

Głosować będziemy zasadniczo w miejscu swojego stałego zameldowania na podstawie przygotowanego w urzędzie spisu wyborców. Osoby nigdzie niezameldowane, a także osoby przebywające czasowo na terenie gminy Łask mogą zostać dopisane do spisu wyborców po złożeniu odpowiednich wniosków w Urzędzie Miejskim w Łasku. Wyborcy zmieniający miejsce pobytu przed dniem wyborów mogą korzystać z zaświadczeń o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów. Wyborcy niepełnosprawni mogą także wnioskować o dopisanie do spisu wyborców w lokalu dostosowanym do ich potrzeb.

Po raz pierwszy w wyborach do Parlamentu Europejskiego Kodeks Wyborczy wprowadził:

- dla wyborców niepełnosprawnych - głosowanie korespondencyjne, przy użyciu nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a oraz przez pełnomocnika
- dla wyborców kończących w dniu głosowania 75 lat - głosowanie przez pełnomocnika
- dla wyborców przebywających za granicą - głosowanie korespondencyjne.

Udogodnienia te będą możliwe pod warunkiem wcześniejszego zgłoszenia zamiaru skorzystania z tych form w urzędzie gminy swojego miejsca zamieszkania albo konsulowi.

Jeszcze kilka słów o zmianach dot. granic obwodów głosowania i siedzib lokali wyborczych. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy zmieniła zasady wyboru radnych do rad gmin w gminach niebędących miastami na prawach powiatu. Dotyczy to także gminy Łask

i począwszy od tegorocznych wyborów samorządowych radnych do Rady Miejskiej w Łasku wybierać będziemy w 21 jednomandatowych okręgach wyborczych, a nie jak dotychczas w 3 okręgach wielomandatowych. Zmiana ta spowodowała także zmianę granic obwodów głosowania, i już nadchodzące wybory do Parlamentu Europejskiego odbędą się w nowych obwodach. Dotychczas na terenie gminy Łask było 17 stałych obwodów głosowania oraz 1 obwód odrębny w szpitalu. Teraz głosować będziemy w 19 stałych obwodach oraz w 1 w szpitalu. Dokładny podział na obwody, ich granice i siedziby obwodowych komisji wyborczych zamieszczony jest w Obwieszczeniu Burmistrza Łasku z dnia 7 kwietnia 2014 r. - str. PŁ. Zachęcamy Państwa do bliższego zapoznania się z tymi informacjami i sprawdzenia gdzie należy oddać swój głos 25 maja br. Mamy nadzieję, że nowe obwody i siedziby komisji spotkają się z Państwa akceptacją, choć liczymy się także z uwagami, gdyż, jak wiemy, drugą naturą człowieka jest przyzwyczajenie.

Najistotniejsze zmiany - nie będzie już głosowania w OSP w Anielinie oraz w LOK w Łasku. Będą natomiast po 2 obwodowe komisje wyborcze w Szkole Podstawowej nr 1 w Łasku, Gimnazjum nr 1 w Łasku, Przedszkolu nr 4 w Kolumnie oraz w Szkole Podstawowej w Wiewiórczynie.

W razie wątpliwości, dokąd udać się na głosowanie - prosimy o dokładne sprawdzenie w obwieszczeniu lub kontakt z Urzędem Miejskim w Łasku, tel. 43 676-83-69, 43 676-83-19.

Wszystkie ważne informacje dla wyborców, przepisy prawne oraz istotne terminy do wykonania czynności wyborczych udostępniamy w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.lask.pl w zakładce „Wybory-Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014”. ■

Beata Mielczarek

SESJE RAD - radni miejscy Łasku podczas nadzwyczajnej sesji w dn. 15 bm. zajmowali się m.in. zmianami w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Łask na lata 2014-2023, zmianami w budżecie na br. oraz przedłożonym przez burmistrza raportem z wykonania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2013 r. Z kolei radni powiatowi podczas sesji w dn. 17 bm. dokonali zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej i budżecie powiatu na br., a także przyjęli ocenę stanu sanitarnego powiatu.

ORCHÓW - przebudowa drogi gminnej o długości 1063 m znalazła się na liście tzw. schety-nówek dofinansowywanych w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.

DZIEŃ ONKOLOGICZNY - 25 bm. w Klubie Garnizonowym w Łasku (godz. 15-19) będzie można skorzystać zarówno z porad lekarzy onkologów, jak i wykonać bezpłatnie wiele badań laboratoryjnych, a także USG piersi kobiet.

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGRODNICZYCH w Ostrowie obchodzi 55-lecie istnienia. Z tej okazji 14 czerwca br. spotkają się absolwenci i uczniowie tej placówki.

MPWiK w Łasku planuje w latach 2014-2016 budowę wielu wodociągów, m.in. w Ostrowie, Wronowicach, Kolonia Bałucz-Borszewice, a także na ul. 9 Maja i Prostokątnej. Planowana jest też rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Łasku (2,2 mln zł).

KREW - Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Łodzi zaprasza do udziału w akcji honorowego oddawania krwi przez mieszkańców Łasku 14 maja br., w ŁDK, w godz. 9-12.

KRUSZYWO na drogi - gmina Łask zakupi 4000 ton tłuczni kamiennego na utwardzenie dróg, m.in. w Ostrowie, Rokitnicy, Woli Bałuckiej i Zielięcicach. Zakupiono też 500 ton gruzu kruszonego na utwardzenie dróg gminnych.

ALKOHOL wśród młodzieży podczas dorocznego spotkania podsumowującego działania łaskiej policji burmistrz miasta zwrócił uwagę na potrzebę zwiększenia działań zapobiegających spożywaniu alkoholu przez młodzież w budynku stacji PKP w Kolumnie.

RODZINA i jej wspieranie - w 2013 r. w mieście i gminie Łask MGOPS wspierał ponad 750 rodzin (prawie 1900 osób), w tym 480 z powodu ubóstwa, 520 - bezrobocia, 293 - długotrwałej lub ciężkiej choroby i 253 - niepełnosprawności. Wiele rodzin objęto opieką kuratorską.

NA ORLIKU w Kolumnie pojawiło się nowe wyposażenie placu zabaw dla maluchów. Przydałoby się tu więcej sprzętu także dla dzieci starszych.

KOLIZJA 4 pojazdów - w godzinach popołudniowych w dniu 3 bm. na skrzyżowaniu ul. Warszawskiej i Berlinga kierujący oplem nie zachował bezpiecznej odległości i uderzył w tył MAN-a, a ten z kolei spowodował zderzenie kolejnych 2 samochodów. Wszyscy kierujący byli trzeźwi.

TRAGEDIA na drodze - w Aleksandrówku ciężarówka marki Renault potraciła 55-letniego pieszego, mieszkańca gminy Łask. Mężczyzna ciężko ranny zmarł następnego dnia w szpitalu w Pabianicach.

Pierwsze Targi Edukacyjne Uczelni Wyższych i Szkół Policealnych w Łasku, które odbyły się 26 marca 2014 r. w hali sportowej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 przy ul. Warszawskiej z inicjatywy Społecznej Akademii Nauk, Wydział w Zduńskiej Woli, zgromadziły 15 wystawców z różnych regionów Polski, m.in. dwa uniwersytety, politechnikę i siedem innych wyższych uczelni. Targi stanowiły jedno z przedsięwzięć ułatwiających młodzieży znalezienie informacji na temat dalszego kształcenia i wyboru zawodu. ■

**OBWIESZCZENIE
BURMISTRZA ŁASKU
z dnia 7 KWIETNIA 2014 r.**

Na podstawie art. 16 §1 i art. 61a §1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.) podaje się do wiadomości publicznej informację o numerach oraz granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania, wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych utworzonych na obszarze gminy oraz lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 25 maja 2014 r.

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania (sołectwa, ulice)	Siedziba obwodowej komisji wyborczej (adres)
1. 	Łask, ulice: Jana Pawła II (nr 9, 9a, 9b); Kosynierów; Narutowicza nr 25; Pułaskiego; Wróblewskiego;	Publiczne Gimnazjum Nr 1 98-100 Łask, ul. Narutowicza 28
2. 	Łask, ulice: Jana Pawła II (nr 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21); Plac Lotników Łaskich; Polna (11, 15, 17, 19); Południowa; Skłodowskiej;	Publiczne Gimnazjum Nr 1 98-100 Łask, ul. Narutowicza 28
3. 	Łask, ulice: Jana Pawła II (nr 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10); 9 Maja (od nr 7 do nr 25 i od nr 10 do nr 24); Mirosława Bogusa; Narutowicza (bez nr 25); Polna (od nr 1 do nr 8);	Łaski Dom Kultury 98-100 Łask, ul. Narutowicza 11
4. 	Łask, ulice: Armii Krajowej; Dzika; Górna; Jana Łaskiego; Kilińskiego; Kolejowa; Konopnickiej; Kościelna; Kościuszki; Lutomińska; Łąkowa; 1 Maja (nr 1, 3, 5, 7, 9); Matejki; Mickiewicza; Objazdowa; Plac Dąbrowskiego; Plac 11 Listopada; Północna; Reymonta; Słowackiego; Sobieskiego; Strażacka; Szeroka; Tylna; Utrata; Warszawska (od nr 2 do nr 16 i od nr 3 do nr 41); Wąska; Widawska; Wiejska; Zachodnia; Zielona; Żródlana; Żeromskiego;	Szkoła Podstawowa Nr 1 98-100 Łask, ul. 9 Maja 12
5. 	Łask, ulice: Broniewskiego; Czarnieckiego; Karpińskiego; Kasprowicza; Kononowicza; Kwirama; 1 Maja (bez nr 1, 3, 5, 7, 9); Okrzei; Prostokątna; Prusa; Rodziny Bujnowskich; Sienkiewicza; Słoneczna;	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, 98-100 Łask, ul. Mickiewicza 6
6.	Łask, ulice: Generała Andersa; 9 Maja (od nr 35 do końca); Polna (od nr 23 do końca); Spółdzielcza; Wiosenna; Żytia;	Publiczne Gimnazjum Nr 2 98-100 Łask, ul. Berlinga 1 (wejście od ul. Batorego 31)
7.	Łask, ulice: Aleja Niepodległości; Batorego; Berlinga; Chabrowa; Przemysłowa; Rzeczna; Szpitalna; Św. Faustyny; Warszawska (od nr 18 do końca i od nr 53 do końca);	Publiczne Gimnazjum Nr 2 98-100 Łask, ul. Berlinga 1
8.	Łask, ulice: Bohaterów Września; Borowikowa; Cisowa; Dębowa; Jarzębinowa; Jesionowa; Jodłowa; Leszczynowa; Orzechowa; Podleśna; Szkolna; Topolowa;	Szkoła Podstawowa Nr 5 98-100 Łask, ul. Szkolna 1
9. 	Łask, Dzielnica Kolumna, ulice: Armii Ludowej (bez nr 52); Gdańska; Iglasta; Katowicka; Kolonijna; Komuny Paryskiej; Krakowska; Kwiatowa; Leśna; Łanowa; Miodowa; Modrzewiowa; Narodowa; Nowa; Obwodowa; Plac Gwiazdysty; Sadowa; Sandomierska; Sejmowa; Sosnowa; Spacerowa; Spokojna; Swojska; Śląska; Światowida; Świerkowa; Toruńska; Wakacyjna; Wierzbowa; Wileńska; Wojska Polskiego; Zagajnikowa; Zakopiańska;	Zespół Szkół Ogólnokształcących 98-100 Łask, ul. Toruńska 1
10. 	Łask, Dzielnica Kolumna, ulice: Armii Ludowej nr 52; Bazarowa; Dolna; Findera; Graniczna; Grzybowa; Harcerska; Kopernika; Krasickiego; Kresowa; Ks. Czajkowskiego; Letnia; Lubelska; Łączna; Łódzka; 3 Maja; Niska; Orzeszkowej; Ostatnia; Pl. Szarych Szeregów; Plaźowa; Piaskowa; Piękna; Piotrkowska; Powstańców Styczniowych; Prosta; Róży Luksemburg; Skromna; Tuwima; Wczasowa; Władysława Jagiełły; Wysoka; Wypiańskiego;	Przedszkole Publiczne Nr 4 98-100 Łask, ul. Łączna 1
11. 	Łask, Dzielnica Kolumna, ulice: Akacja; Bliska; Błękitna; Boczna; Bracka; Brzeźna; Brzoskwiniowa; Brzozowa; Buczka; Bukowa; Cicha; Grabowa; Jagodowa; Jaśminowa; Kalinowa; Kasztanowa; Klonowa; Krótka; Lipowa; Ludowa; Malwowa; Miła; Mokra; Nowobracka; Ogrodowa; Piekarnicza; Pogodna; Przedwiośnie; Rolnicza; Różana; Sawickiej; Sowa; Sportowa; Torowa; Traugutta; Wiązowa; Wiśniowa; Wrzosowa;	Przedszkole Publiczne Nr 4 98-100 Łask, ul. Łączna 1
12.	Sołectwa: Aleksandrówek; Ostrów; Rokitnica; Teodory;	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Teodorach 98-100 Łask, Teodory 62
13. 	Sołectwa: Gorczyn; Mauryca; Wola Łaska;	Szkoła Podstawowa Nr 1 98-100 Łask, ul. 9 Maja 12
14.	Sołectwa: Łopatki; Sięganów;	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach 98-100 Łask, Łopatki 24
15.	Sołectwa: Kopyść; Okup Mały; Okup Wielki; Zielęce;	Szkoła Podstawowa w Okupie 98-100 Łask, Okup Mały, ul. Akacja 4
16.	Sołectwa: Bałucz; Borszewice; Stryje Księżę; Wola Bałucka; Wola Stryjewska;	Szkoła Podstawowa w Bałuczu 98-100 Łask, Bałucz 32
17.	Sołectwa: Budy Stryjwskie; Karszew; Rembów; Remiszew; Stryje Paskowe; Wrzeszczewice; Wrzeszczewice Nowe;	Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach 98-100 Łask, Wrzeszczewice 14
18.	Sołectwa: Orchów; Wiewiórczyn;	Szkoła Podstawowa w Wiewiórczynie 98-100 Łask, Wiewiórczyn, ul. Szkolna 1
19.	Sołectwa: Anielin; Krzucz; Wydrzyn; Wronowice;	Szkoła Podstawowa w Wiewiórczynie 98-100 Łask, Wiewiórczyn, ul. Szkolna 1
20.	Budynek Centrum Dializa Sp. z o.o Szpital w Łasku;	Centrum Dializa Sp. z o.o Szpital w Łasku, 98-100 Łask Ul. Warszawska 62 A

 Lokale Obwodowych Komisji Wyborczych: Nr 1, Nr 2, Nr 3, Nr 4, Nr 5, Nr 9, Nr 10, Nr 11, Nr 13 w Łasku zostały dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, którzy mogą w jednym z nich głosować po złożeniu wniosku o dopisanie do spisu wyborców w wybranym obwodzie głosowania, do dnia 12 maja 2014 r. w Urzędzie Miejskim w Łasku (pok. nr 69).

Wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721) może głosować korespondencyjnie. Dla celów głosowania korespondencyjnego wyznaczona została Obwodowa Komisja Wyborcza Nr 3 w Łasku. Termin zgłaszania zamiaru głosowania korespondencyjnego upływa w dniu 5 maja 2014 r.

Wyborca niepełnosprawny oraz osoba kończąca najpóźniej w dniu głosowania 75 lat może udzielić pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu. Termin zgłoszenia wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania upływa w dniu 15 maja 2014 r.

Blizszych informacji w sprawach rejestru i spisu wyborców, zaświadczeń o prawie do głosowania można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Łasku w pok. nr 69 lub pod nr tel. (43) 676 83 69 a w sprawie głosowania korespondencyjnego oraz pełnomocnictwa do głosowania w pok. nr 37 lub pod nr tel. (43) 676 83 37.

Lokale wyborcze otwarte będą w niedzielę, 25 maja 2014 r. w godzinach 7.00 – 21.00.

Przed przystąpieniem do głosowania wyborca obowiązany będzie okazać obwodowej komisji wyborczej dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem umożliwiający stwierdzenie tożsamości.

**Burmistrz Łasku
/-/Gabriel Szkuclarek**

Wizyta wicepremiera J. Piechocińskiego

W czwartek 27 marca br. wicepremier, minister gospodarki Janusz Piechociński przybył z roboczą wizytą do województwa łódzkiego. Pierwszym punktem wizyty było Starostwo Powiatowe w Łasku.

W Łasku wicepremier spotkał się z przedsiębiorcami i samorządowcami. W swoim wystąpieniu mówił m.in. o kondycji polskiej gospodarki, zaznaczając jak duży wpływ ma na nią wszystko to, co dzieje się aktualnie na Ukrainie. Ponadto zaapelował do miejscowych przedsiębiorców o wspólne działania na rzecz rozwoju polskiej przedsiębiorczości.

- Wicepremier J. Piechociński zaakcentował ogromne znaczenie wzajemnej współpracy między sektorem publicznym i prywatnym na rzecz poprawy działalności polskiej przedsiębiorczości - podkreśla starosta łaski, Cezary Gabryjczyk.

Po wystąpieniu wicepremier dokonał pamiątkowego wpisu do Kroniki Powiatu Łaskiego oraz wręczył wyróżnienia przedsiębiorcom działającym na terenie powiatu łaskiego z okazji 25-lecia polskiej transformacji, wolnego rynku i swobodnej działalności gospodarczej. ■

Dariusz Cieślak

*Życzenia radosnych
Świąt Wielkanocnych
pełnych rodzinnych
spotkań i zadumy,
pogody ducha i radości
płynącej ze
Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego Świąconego
w gronie najbliższych
mieszkańcom Powiatu Łaskiego
składają*

*Przewodniczący
Rady Powiatu Łaskiego
Andrzej Banaszczyk
oraz
Rada Powiatu Łaskiego*

*Starosta Łaski
Cezary Gabryjczyk
oraz
Zarząd Powiatu Łaskiego*

Prawie pół tysiąca osób wzięło udział w IX edycji Wojewódzkiego Biegu Pamięci Jana Pawła II w Łasku, organizowanego przez władze samorządowe powiatu i gmin, parafię NP NMP w Łasku oraz organizacje sportowe.

Rywalizację sportową, tradycyjnie poprzedziła msza święta w łaskiej kolegiacie. Chwilę po oficjalnym otwarciu zawodów odbył się bieg VIP-ów. Pierwsza na metę dotarła wice-marszałek województwa łódzkiego Dorota Ryl.

Udział w biegu wzięło 480 zawodników z województwa łódzkiego. Sporo osób, zachęconych porannym słońcem, zgłosiło się tuż przed rozpoczęciem zawodów. Wszyscy uczestnicy otrzymali okolicznościowe numery startowe i medale, a zwycięzcy poszczegól-

nych kategorii - puchary, dyplomy, pamiątkowe koszulki oraz materiały promocyjne województwa łódzkiego. Fundatorami nagród były samorządy gminne i samorząd powiatowy.

- Cieszy nas zarówno wysoka frekwencja uczestników, jak i atmosfera panująca w trakcie całej imprezy. Co prawda nie udało nam się pobić rekordowej liczby 530 uczestników, ale i tak możemy być zadowoleni, ponieważ prestiż biegu wzrasta z roku na rok - mówi starosta łaski Cezary Gabryjczyk.

Szczegółowe wyniki oraz relacja z IX Wojewódzkiego Biegu Pamięci Jana Pawła II znajdują Państwo na naszej stronie internetowej www.lask.com.pl ■

Dariusz Cieślak

KOMUNIKAT POWIATOWEGO ZARZĄDU DRÓG

Wraz z nadejściem wiosny mieszkańcy Łasku, w szczególności dzielnicy Kolumna, rozpoczęli prace porządkowe. Sprzątane są podwórka, grabione trawniki, ogródki. Niestety niektórzy mieszkańcy zebrane na swoich posesiściach śmieci wywożą i wysypują na ulicę. I rosą usypane z liści i runa hałdy na poboczach wzdłuż dróg. Dotyczy to szczególnie ulic: Lubelskiej, Piotrkowskiej, Wileńskiej, Wojska Polskiego. Zarządcy dróg sporym nakładem sił i środków wysprzątały jesienią pasy drogowe z liści i innych nieczystości. **Obecnie ten wysiłek zostaje zniweczony.**

Powiatowy Zarząd Dróg w Łasku wystosował pismo do komendanta powiatowego policji w Łasku z prośbą o interwencję w sprawie zapobiegania zaśmiecania pasów drogowych dróg powiatowych w Kolumnie. Mieszkańcy, którzy zostaną przyłapani na wywożeniu śmieci na ulicę, mogą liczyć się z tym, że zostaną obciążeni kosztami związanymi ze sprzątnięciem i porządkiem takich nielegalnych „wysypisk”. ■

Nowy tomograf już działa!

W środę 2 kwietnia br. odbyło się oficjalne otwarcie nowej pracowni tomografii komputerowej w szpitalu w Łasku. W otwarciu uczestniczyły władze powiatu łaskiego, samorządów gminnych oraz pracownicy szpitala.

Kierownik Zakładu Radiologii, dr Katarzyna Olejniczak-Stuss przedstawiła przybyłym gościom podstawowe informacje dotyczące nowego sprzętu oraz prac związanych z adaptacją pomieszczeń.

- Badanie tomografem będzie dużo bezpieczniejsze, ponieważ pacjent będzie wystawiony na promieniowanie od 7 do 10 sekund, a nie tak jak było wcześniej - na kilkanaście minut - zachwalała nową aparaturę pani kierownik.

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali prezes Centrum Dializa Sp. z o.o. Jacek Nowakowski oraz starosta łaski Cezary Gabryjańczyk.

- To wielki dzień zarówno dla szpitala, jak i dla całej społeczności powiatu łaskiego. Pacjenci naszej lecznicy mogą od dzisiaj korzystać z badań tomograficznych w najlepszej, cyfrowej jakości - powiedział tuż przed przecięciem wstęgi starosta łaski, wyrażając jednocześnie wdzięczność i podziękowanie dla prezesa spółki za podjęcie decyzji o tak dużej inwestycji w łaskim szpitalu (łącznie wynoszącej 4,5 mln złotych).

DC

Sejmik Samorządów Uczniowskich

Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Wiewiórczynie od wielu lat organizuje Sejmiki Samorządów Uczniowskich Szkół Podstawowych z Gminy Łask. Tegoroczna edycja sejmiku odbyła się, dzięki uprzejmości przewodniczącego Rady Miejskiej Roberta Bartosika, 25 lutego w Urzędzie Miejskim. Wszystkie szkoły podstawowe przysłały swoje delegacje wraz z opiekunami. W spotkaniu wzięło udział 29 uczestników. Sejmik zaszczyli swoją obecnością burmistrz Łasku Gabriel Szkudlarek, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Wojciech Madej, sekretarz gminy Beata Mielczarek oraz naczelnik Wydziału Oświaty Kultury Promocji i Spraw Społecznych Jadwiga Kurkowska. Tematem spotkania były „Psy w mieście i na wsi”. Sejmik poprowadzili: Weronika Sacharewicz i Hubert Gromadzki, uczniowie klasy VI ze Szkoły Podstawowej w Wiewiórczynie.

Uczestnicy debaty złożyli na ręce burmistrza petycje, odezwy i postulaty dotyczące sytuacji zwierząt w gminie Łask. Prace plastyczne dotyczące problemu zostały przekazane dyrektor Szkoły Podstawowej w Wiewiórczynie Mirosławie Olszewskiej, która zobowiązała się do przygotowania specjalnej wystawy. Pan burmistrz przyjął materiały dostarczone przez uczniów i obiecał zobowiązać kompetentne służby do podjęcia oczekiwanych działań.

Bardzo interesujący dla uczestników okazał się także spacer po Urzędzie Miasta. Dzieci dzięki uprzejmości naczelnik pani Krystyny Wandachowicz i kierownik USC Lidii Ślusarczyk-Grąckiej zwiedziły Biuro Obsługi Interesanta i miały możliwość przyjrzenia się pracy Urzędu Stanu Cywilnego. Uczniowie zapoznali się bliżej z obiegiem dokumentów w Urzędzie oraz poznali szczegóły swoich aktów urodzenia. Był to bardzo udany sejmik. ■

KOMUNIKAT AGENCJI

Przedstawiamy niżej komunikat Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie bezumownego użytkowania gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Agencja Nieruchomości Rolnych oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zacieśniły współpracę w celu ostatecznego wyeliminowania zjawiska samowolnego zajmowania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Każdy przypadek zajęcia nieruchomości Zasobu bez zgody Agencji Nieruchomości Rolnych będzie szczegółowo sprawdzany przez obie Agencje. Podczas tego postępowania Agencje wzajemnie będą sobie przekazywać dane dotyczące zajętych gruntów oraz podmiotów, które ubiegają się o przyznanie na nie płatności lub już je uzyskały.

Agencja Nieruchomości Rolnych podejmie wszelkie możliwe działania mające na celu zabezpieczenie nieruchomości Zasobu przed ich samowolnym zajęciem, w tym stosować będzie obronę konieczną, o której mowa w art. 343 Kodeksu cywilnego. Każdy przypadek samowolnego zajęcia nieruchomości Zasobu zgłoszony będzie organom ścigania i innym właściwym instytucjom.

Wobec osób, które samowolnie wejdą w posiadanie nieruchomości Zasobu podjęte zostaną wszelkie prawem dopuszczone działania mające na celu zwrot nieruchomości. Ponadto pobierane będzie od nich wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości w wysokości 5-krotności wywoławczej wysokości czynszu dzierżawnego, który byłby należny od tej nieruchomości, gdyby była ona przedmiotem umowy dzierżawy.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie będzie wypłacać dopłat samowolnym użytkownikom nieruchomości Zasobu, którzy stwarzają pozory prowadzenia działalności rolniczej w celu uzyskania korzyści sprzecznych z celami danego wsparcia. ■

Andrzej Gross
prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Leszek Świętochowski
prezes Agencji Nieruchomości
Rolnych

SPRAWOZDANIE WÓJTA GMINY BUCZEK z wykonania budżetu gminy Buczek za rok 2013

Budżet gminy Buczek na 2013 rok został przyjęty przez Radę Gminy uchwałą z 3 grudnia 2012 roku.

Kwoty dochodów i wydatków kształtowały się następująco:

- 1) dochody **17.010.418 zł**
- 2) wydatki **18.360.418 zł**.

Po zmianach w okresie sprawozdawczym kwoty dochodów i wydatków, na koniec 2013 roku po stronie planu, kształtowały się następująco:

- 1) dochody **17.109.521,80 zł**
- 2) wydatki **18.765.521,80zł**.

Źródłem finansowania deficytu budżetowego w wysokości **1.656.000 zł** była nadwyżka z lat ubiegłych.

W 2013 roku nie były zaciągane nowe kredyty i pożyczki. Na dzień 31 grudnia 2013 roku gmina nie posiadała żadnego zadłużenia. W ciągu roku sprawozdawczego gmina otrzymała dotacje celowe na realizację zadań własnych i zleconych, subwencję oświatową, wyrównawczą, pozyskiwała środki zewnętrzne w postaci dotacji celowych i środków z budżetu UE. Na koniec roku 2013, po zmianach planu wykonanie przedstawiało się następująco:

- 1) Na plan **dochodów** w kwocie **17.109.521,80 zł** wykonanie wyniosło **17.156.073,11 zł**, co stanowi **100,27%** planu.
Z tego:

- a) dochody bieżące, plan **15.287.796,35 zł**, wykonanie **15.335.129,20 zł**, co stanowi **100,31%** planu
- b) dochody majątkowe, plan **1.821.725,45 zł**, wykonanie **1.820.943,91 zł**, co stanowi **99,96%** planu.

- 2) Na plan **wydatków** w kwocie **18.765.521,80 zł**, wykonanie wyniosło **17.748.936,48 zł**, co stanowi **94,58%** planu.
Z tego:

- a) wydatki bieżące, plan **13.016.966,00 zł**, wykonanie wyniosło **12.212.604,14 zł**, co stanowi **93,82%** planu.
- b) wydatki inwestycyjne, plan **5.748.555,80 zł**, wykonanie wyniosło **5.536.332,34 zł**, co stanowi **96,31%** planu;

Wydatki na poszczególne zadania inwestycyjne realizowane w roku 2013 przedstawia tabela poniżej.

Przy realizacji budżetu zwrócono szczególnie uwagę, aby był on realizowany prawidłowo, zgodnie z planem, z uwzględnieniem hierarchii potrzeb, pilności i celowości. Przy planowaniu budżetu kierowano się zasadą ostrożności, to znaczy, że dochody planowano na realnym poziomie, natomiast wydatki z uwzględnieniem zdarzeń mogących wpłynąć na wzrost kosztów, jednak z naciskiem na gospodarne wydatkowanie środków. Takie podejście do realizacji budżetu dało wskaźnik 100,27% wykonania dochodów budżetowych oraz oszczędne wykonanie wydatków

na poziomie około 94,58%. Najniższe wykonanie wydatków wystąpiło w grupie wydatków na zadania statutowe jednostek budżetowych, na poziomie 85,86%, i miało związek z oszczędnym gospodarowaniem powierzonymi środkami. Nie wpływało to jednak na obniżenie jakości i standardu realizowanych przez gminę Buczek zadań.

W roku 2013 z budżetu gminy udzielono następujące dotacje podmiotowe i celowe dla jednostek należących i nienależących do sektora finansów publicznych:

1) w dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego udzielono dotacji podmiotowej dla Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w wysokości 156.000,00 zł oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Buczku w wysokości 140.840,00 zł na działalność bieżącą tych jednostek. Jednostki te są osobami prawnymi.

2) w dziale 600 - Transport i łączność, udzielono dotacji celowych w ramach pomocy finansowej dla:

- a) gminy Łask w wysokości 15.000,00 zł na dofinansowanie linii autobusowej na trasie Łask-Buczek. Gmina Łask rozliczyła dotację zgodnie z zawartą umową
- b) powiatu łaskiego w wysokości 54.248,68 zł na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2301E Sędziejowice-Buczek”. Powiat Łask rozliczył dotację w terminie zgodnie z podpisanym porozumieniem

3) w dziale 801 Oświata i wychowanie udzielono dotacji celowych i podmiotowych na zadania z zakresu oświaty:

- a) dla gminy Łask w wysokości 14.577,46 zł w związku z uczęszczaniem dzieci zamieszkałych na terenie naszej gminy, a uczęszczających do przedszkoli niepublicznych działających na terenie gminy Łask. Dotacje rozliczano
- b) dla Stowarzyszenia „Mała Szkoła w Ma-

leni” w łącznej wysokości 322.656,64 zł w formie dotacji podmiotowej na zadania oświatowe szkolne (252.526,51 i 70.130,13). Dotacja rozliczona zgodnie z umową

c) dla Niepublicznego Przedszkola w Buczku Monika Mikołajewska w wysokości 92.833,06 zł w formie dotacji podmiotowej na zadania przedszkolne. Dotacja rozliczona zgodnie z umową

4) w dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, udzielono dotacji celowych dla:

a) Komendy Powiatowej Policji w Łasku na ponadnormatywne służby (Święto Truskawki) na terenie naszej gminy oraz dofinansowanie wydatków rzeczowych, w wysokości 7.500,00 zł. Dotację rozliczono zgodnie z zawartą umową

5) w dziale 926 - Kultura fizyczna udzielono dotacji na zadania z zakresu sportu dla:

- a) Ludowemu Towarzystwu Sportowo-Rekreacyjnemu z siedzibą w Buczku, ul. Szkolna 1, w wysokości 20.000,00 zł (tenis stołowy). Dotację rozliczono w terminie, zgodnie z zawartą umową
- b) Klubowi Sportowemu „Tęcza” z siedzibą w Brodni, Brodnia Górna 29, w wysokości 20.000,00 zł (piłka nożna). Dotację rozliczono w terminie, zgodnie z zawartą umową
- c) Gminnemu Klubowi Sportowemu „Orkan” Buczek z siedzibą w Buczku, ul. Parkowa 1, w wysokości 80.000,00 zł (piłka nożna). Dotację rozliczono w terminie, zgodnie z zawartą umową.

W roku 2013 podejmowane były starania mające na celu pozyskania dodatkowych środków z zewnątrz. Są to następujące środki:

1) złożono wnioski do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie środków na budowę/modernizację dróg rolniczych. Środki zostały przyznane. Udało się zmodernizować drogę rolniczą w obrębie wsi Wola Bachorska. Ostateczna kwota otrzymanej na ten cel dotacji wyniosła **128.665,66 zł** ▶

*Święta Zmartwychwstania Pańskiego to szczególne,
wypełnione nadzieją i wiosenną radością dni.*

*Z tej okazji składamy mieszkańcom Gminy Buczek najserdeczniejsze życzenia
zdrowych, radosnych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy.*

*Niech ten szczególny czas będzie okazją do pełnych ciepła rozmów w gronie
najbliższych, a budząca się do życia natura napelni serca wiarą w lepsze jutro.*

*Przewodniczący Rady Gminy
Andrzej Zieliński
wraz z Radnymi Gminy*

*Wójt Gminy
Bronisław Węglewski
wraz z pracownikami
Urzędu*

- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczku otrzymał środki z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w wysokości **91.225,90 zł** na realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytetu 7.1. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”. Program pod nazwą „Czas na zmiany” obejmuje osoby bezrobotne z gminy, które nie pracują a są w wieku aktywności zawodowej i korzystają ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Buczku. Celem projektu jest przede wszystkim aktywizacja zawodowa osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie poprzez szkolenia, zajęcia motywacyjno-aktywizujące, doradztwo zawodowe
- 3) złożono wniosek o dotację do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, który został rozpatrzony pozytywnie, na realizację akcji recyklingowo-informacyjnej pod hasłem „Tyle zysku ile odzysku” dla mieszkańców gminy Buczek. Pozyskano kwotę **9.250,00 zł**
- 4) złożono wniosek o dotację do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, który został rozpatrzony pozytywnie, na realizację zadania pn. „Ekopracownia przy Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum Publicznego w Buczku”. Pozyskana kwota to **36.678,00 zł**
- 5) w dniu 10 stycznia 2013 roku podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi w ramach Działania IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” w ramach działania 9.1 „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty” z POKL na zadanie pn. „Dobry start z przedszkolem”. Kwota refundacji zgodnie z podpisaną umową to kwota **1.132.412,62 zł**
- 6) w dniu 2 października 2013 r. podpisano umowę z Centrum Obsługi Przedsiębiorcy o przyznanie środków w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego” na zadanie pn. „Buczowska truskawka - marką województwa łódzkiego”. Projekt zakłada organizację imprez kulturalno-promocyjnych promującej truskawkę jako produkt występujący w gminie Buczek ale będący jednocześnie marką województwa łódzkiego. Realizacja zadania planowana jest na lata 2014-2015. Kwota dofinansowania to **847.280,00 zł**
- 7) w dniu 4 grudnia 2013 roku podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim za pośrednictwem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Rzeki Grabi” w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” na zadanie pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku OSP w miejscowości Czestków B”. Kwota dofinansowania to **266.862,00 zł**
- 8) w dniu 29 sierpnia 2013 roku podpisano umowę z Łódzkim Urzędem Wojewódzkim w Łodzi o przyznanie środków w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych - etap II - Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój”. Otrzymano dotację celową z budżetu państwa na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 103103E Gucin - Brodnia Dolna od km 0+000 do km 1+546,40”. Kwota dofinansowania to **408.388,00 zł**
- 9) złożono wniosek o zwiększenie subwencji w ramach 0,4% rezerwy oświatowej. Otrzymano kwotę 60.000 zł na pierwsze wyposażenie sal lekcyjnych w nowo wybudowanym budynku szkolno-przed-szkolnym oraz na wypłatę odpraw dla zwalnianych nauczycieli - **18.654,00 zł**.

Łączna kwota środków pozyskanych z zewnątrz to **2.999.416,18 zł**.

W roku 2013 wójt gminy nie skorzystał z upoważnienia udzielonego przez Radę Gminy w §12 pkt. 1 Uchwały z 3 grudnia 2012 roku i nie zaciągał kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu.

W roku 2013 nie planowano rozchodów budżetu, ponieważ gmina Buczek nie posiada zadłużenia. Na dzień 31.12.2013 r. gmina nie posiada zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Począwszy od 2011 roku dla każdej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia z tytułu spłaty długu. Realizując budżet roku 2013 mieliśmy świadomość jak istotne znaczenie dla Wieloletniej Prognozy Finansowej ma jego wykonanie. Po zakończeniu roku widzimy, że był on budżetem stabilnym i dobrze zaplanowanym. Taki kształt budżetu to wynik konsekwencji działania charakteryzującej się, z jednej strony naciskiem na pozyskiwanie bezzwrotnych środków zewnętrz-

nych, z drugiej oszczędnym gospodarowaniem powierzonymi zasobami finansowymi. W 2012 roku przeprowadzona była reorganizacja oświaty. Odbyło się to bez szkody dla uczniów, a nam pozwoliło na uzyskanie lepszego wskaźnika jeśli chodzi o wypłatę dodatku uzupełniającego dla nauczycieli w poszczególnych grupach. Oszczędności już są widoczne. Za rok 2013 wypłacono jedynie około 5 tys. zł. Dla porównania w roku ubiegłym była to kwota 115 tys. zł. Mamy nadzieję, że działania podejmowane w 2013 roku, szczególnie w zakresie pozyskiwania bezzwrotnych środków zewnętrznych, pozwolą na rozwój gminy Buczek w następnych latach. Pozyskaliśmy kwotę 2.999.416,18 zł, co dla naszego niewielkiego budżetu nie jest kwotą małą. Dzięki temu mogliśmy pozwolić sobie na inwestycje na poziomie prawie 5,5 mln zł. Bez wsparcia środkami zewnętrznymi wydatki te byłyby najwyższe na poziomie 2,5 mln zł. Część pozyskanej kwoty spłynęła już na rachunek budżetu w 2013 roku, część zasilą budżet roku 2014, a środki z podpisanych umów wieloletnich zasilą budżet roku 2015.

Działania te dały nam też możliwość przygotowania gminy do składania wniosków w nowym okresie programowania z zasobem własnych środków, bez zadłużenia, co daje wysokie punkty przy ocenie. Jednak wielu mieszkańców powiatu łaskiego uważa, że nasza gmina tak dobrze funkcjonuje ze względu na pieniądze z lotniska. I tutaj chciałbym wyprowadzić z błędu tych, którzy tak uważają. Gmina otrzymuje ponad 2 mln zł. dochodów z podatków, które wpłaca lotnisko. Gdyby te pieniądze nie wpływały do budżetu, to otrzymalibyśmy je w formie subwencji z budżetu państwa, tak jak otrzymują je gminy wiejskie powiatu łaskiego. Podam jako przykład kwoty subwencji na rok 2014 opublikowane na stronie ministra finansów.

Nazwa gminy	Kwota części wyrównawczej subwencji na rok 2013 (Janosikowe)
gmina Buczek	607.022,00
gmina Sędziejowice	3.330.372,00
gmina Widawa	4.288.755,00
gmina Wodzierady	905.051,00

Można łatwo przeliczyć, że dochody własne plus dochody subwencji wyrównawczej tzw. „Janosikowe” podzielone przez liczbę mieszkańców w danej gminie dają podobny dochód na 1 mieszkańca w każdej z gmin.

Zatem powodem dobrze wykonanego budżetu to nie pieniądze z lotniska lecz konsekwencja działania, oszczędność, gospodarność i środki pozyskiwane z zewnątrz.

Przedkładając powyższe sprawozdanie chciałbym podkreślić, że budżet roku 2013 zamknął się nadwyżką operacyjną w wysokości 3.122.525,06 zł, a nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych wyniosła 1.063.136,63 zł. Nadwyżka budżetowa zasilą budżet roku 2014, co pozwoli na zwiększenie wydatków inwestycyjnych. Mamy nadzieję, że następny rok budżetowy będzie równie udany, mimo problemów z nowymi zadaniami ciągle obciążającymi samorządy. ■

Bronisław Węglewski
wójt gminy

BUCZEK: DNI WOLNE

Zgodnie z zarządzeniem wójta gminy
Buczek z dnia 2 kwietnia br., dzień 2 maja
2014 roku (piątek) oraz 20 czerwca 2014
roku (piątek) są dniami wolnymi od pracy
w Urzędzie Gminy w Buczku. ■

Inwestycje gminy Buczek zrealizowane w roku 2013					
Dział	Rozdział	§	Treść	Wartość	Wykonanie na dzień 31.12.2013 r.
010			Rolnictwo i leśnictwo	355 149,00	341 225,25
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	355 149,00	341 225,25
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	355 149,00	341 225,25
			Budowa kanalizacji sanitarnej z odcieczkami w miejscowości Czestków A, Dąbrówka, Czestków B - gmina Buczek	55 104,00	44 800,00
			Budowa kanalizacji sanitarnej z odcieczkami w pasie drogowym i sieci wodociągowej z przyłączami przy ul. Głównej i ul. Szadek w Buczku	299 045,00	296 425,25
			Dokumentacja techniczna przebudowy Oczyszczalni Ścieków w Buczku	1 000,00	0,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	15 000,00	14 115,00
	40002		Dostarczanie wody	15 000,00	14 115,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00	14 115,00
			Zakup obudowy studni - Stacja Uzdantniania Wody	15 000,00	14 115,00
600			Transport i łączność	2 239 896,00	2 047 493,87
	60014		Drogi publiczne powiatowe	200 000,00	54 248,68
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	200 000,00	54 248,68
			Przebudowa drogi powiatowej nr 2301E Sędziejowice-Buczek - pomoc finansowa	200 000,00	54 248,68
	60016		Drogi publiczne gminne	2 039 896,00	1 993 245,19
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 039 896,00	1 993 245,19
			Budowa drogi gminnej w miejscowości Wola Bachorska	230 000,00	219 977,77
			Budowa pomieszczeń garażowych	500 896,00	500 895,36
			Przebudowa drogi gminnej nr 103103E Gucin - Brodnia Dolna na odcinku od km. 0+000 do km. 1+546,40	850 000,00	823 095,76
			Przebudowa drogi gminnej nr 103114E Petronelów - Józefatów	40 000,00	39 114,00
			Przebudowa drogi wewnętrznej Wola Bachorska Nr dz. 17	69 000,00	65 820,76
			Przebudowa i konserwacja dróg gminnych	350 000,00	344 341,54
700			Gospodarka mieszkaniowa	58 100,00	54 766,03
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	58 100,00	54 766,03
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	56 000,00	54 766,03
			Remont wewnętrznej instalacji C.O. w SPZPOZ w Buczku	56 000,00	54 766,03
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	2 100,00	0,00
			Wykup gruntów pod budowę drogi w Miejscowości Czestków F i Cestków B	2 100,00	0,00
750			Administracja publiczna	2 500,00	861,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	2 500,00	861,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 500,00	861,00
			Rozbudowa Urzędu Gminy w Buczku - Dokumentacja techniczna	2 500,00	861,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	13 500,00	13 500,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	13 500,00	13 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	13 500,00	13 500,00
			Przebudowa i rozbudowa budynku OSP w miejscowości Czestków B	13 500,00	13 500,00
801			Oświata i wychowanie	2 675 165,00	2 675 125,39
	80101		Szkoły podstawowe	20 900,00	20 860,80
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	20 900,00	20 860,80
			Montaż kostki brukowej przy ZSPiGP w Buczku	20 000,00	19 999,80
			Projekt budowy Sali Gimnastycznej przy Szkole Filialnej w Czestkowie	900,00	861,00
	80104		Przedszkola	2 654 265,00	2 654 264,59
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 648 865,00	2 648 864,59
			Budowa Przedszkola w Buczku	2 648 865,00	2 648 864,59
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	1 200,00	1 200,00
			Dobry start z przedszkolem	1 200,00	1 200,00
		6067	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	3 570,00	3 570,00
			Dobry start z przedszkolem	3 570,00	3 570,00
		6069	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	630,00	630,00
			Dobry start z przedszkolem	630,00	630,00
852			Pomoc społeczna	389 245,80	389 245,80
	85295		Pozostała działalność	389 245,80	389 245,80
		6067	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	330 858,93	330 858,93
			Internet w Gminie Buczek oknem na świat	330 858,93	330 858,93
		6069	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	58 386,87	58 386,87
			Internet w Gminie Buczek oknem na świat	58 386,87	58 386,87
Razem:				5 748 555,80	5 536 332,34

Dyktando już po raz piąty

Dyktando 2014 za nami. To była już 5 edycja bibliotecznego konkursu ortograficznego, który przyciąga sympatyków z naszej gminy i z bardziej odległych miejscowości.

Wśród tegorocznych uczestników była duża grupa, która pisze dyktando od pierwszej edycji, ale gościliśmy także wielu nowych uczestników. Czym jest dyktando dla naszych uczestników? Zapewne po części sprawdzieniem wiedzy wyniesionej ze szkoły, dla niektórych nostalgia za młodością, a dla pozostałych - oderwaniem się od życia codziennego.

Z rozmów z uczestnikami dyktanda możemy wywnioskować, że stanowi dla nich duże przeżycie i stres, a samo uczestnictwo jest dowodem dużej odwagi. Nasz język jest bardzo bogaty i są w nim słowa, których nie używamy w codziennych rozmowach i niejednokrotnie nie znamy ich znaczenia. Takie też słowa pojawiły się w tegorocznym tekście i wielu piszących miało z nimi kłopoty. Nawet zwycięzcom nie udało się poprawnie ich napisać.

Nagrody rzeczowe ufundowane przez wójta gminy Buczek trafiły do rąk Aleksandra Meresińskiego z Kielc, Jana Chwalewskiego z Pabianic i Bogumili Jakubczak pochodzącej z Buczku. Dla uczestników konkursu wystąpił zespół „Sędziej” z Sędziejowic, który w ponadgodzinnym koncercie zachwycił wykonaniem piosenek biesiadnych i rozrywkowych.

Wszystkie błędy wychwytywały panie z komisji w składzie: Beata Magdziak, Zofia Bałuska, Joanna Tyluś-Malak. Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy, a tych którzy obawiali się popełnienia błędów... ortograficznych zachęcamy do napisania tekstu w domu:

„Wiosna przyszła zniecka, a wraz z nią - rokrocznie - przyroda budzi się do życia. Klebaste cumulusy zapowiadają pogodę.

Ziemia, nie rozżarzona jeszcze słoncem, powoli wypuszcza cherlawe łodyżki koniczyny pannońskiej. Pierwszych promieni słonecznych zażywa już bajecznie barwna żołą.

Nad buczkowskimi stawami, wśród psamofitów, wyleguje się gromadka chucherkowatych wychucholi. W półcieniu nurzyki nurzają się w wodzie aż do znużenia. Niektóre popadły w wiosenną chandrę i handryczą się ze sobą.

Nadaremnie wypatrywać by w gminie Buczek rezerwatów przyrody, lecz okolica obfituje w pomniki przyrody. Niby-romantycznie jest urządzać niby trekkingowe wycieczki po lasach Nadleśnictwa Kolumna, gdzie hajstra buduje swoje gniazda, podjadając nibyjagody. Piękno naszej „małej ojczyzny” mógłby zapisać na stop-klatkach tylko doświadczony filmowiec dokumentalista.

A my, nazywając się chlubnie super-Europejczykami, piszmy, psiamac, dytyramb na cześć przyrody!” ■

Alicja Hans

SZEŚCIOLATEK W SZKOLE?

Obniżenie wieku startu szkolnego dla dzieci sześciolatków prowokuje wiele osób, głównie nauczycieli i rodziców, do refleksji na ten temat, zwłaszcza w kontekście przygotowania szkół na przyjęcie dzieci młodszych. Towarzyszy temu spory szum medialny, siejący często jedynie dezorientację i błędne przekonania.

Rodzice dzieci sześciolatków w ostatnich miesiącach szturmują poradnie psychologiczno-pedagogiczne, chcąc uniknąć wcześniejszego posłania dziecka do szkoły i uzyskać opinię odraczającą ten moment. Większość obaw tych rodziców wydaje się jednak nieuzasadniona i wynika z braku stosownej wiedzy, dotyczącej możliwości rozwojowych sześciolatków. Wiele osób popełnia bowiem poważny błąd, wprowadzając znak równości pomiędzy dzieckiem sześci- i siedmioletnim, błędnie sądząc, iż wymagania szkolne w stosunku do tych dzieci będą takie same. Obniżenie startu szkolnego wymusza na szkole nie tylko przygotowanie właściwej bazy socjalno-dydaktycznej, ale pociąga także za sobą konieczność zastosowania rozwiązań metodycznych adekwatnych do specyficznych potrzeb rozwojowych dziecka sześciolatkowego.

A te w wielu obszarach odbiegają od norm, jakie chcielibyśmy przypisać dziecku rozpoczynającemu edukację szkolną. Różnice w rozwoju psychoruchowym u dzieci sześci- i siedmioletnich są na tyle znaczące, że warto je przybliżyć. Przede wszystkim główną formą aktywności dziecka sześciolatkowego jest zabawa. Nie ma nic dziwnego w tym, że sześciolatek wykazuje zainteresowanie wyłącznie zabawą. To dzięki niej poznaje świat, uczy się relacji społecznych, opanowuje całe mnóstwo rozmaitych sprawności, stanowiących bazę do nauki szkolnej. Na wczesnym etapie nauczanie musi koncentrować się wokół form zabawowych. W toku zabawy dzieci będą rozwijać swoją gotowość do nauki czytania, pisania i liczenia. Wraz z wiekiem zabawa ustępuje miejsca nauce, choć w aktywności siedmioletka nie może jej również zabraknąć, z uwagi na jej olbrzymią wartość relaksacyjną.

Dzieci sześciolatków, a zwłaszcza chłopców, charakteryzuje silny tzw. głód ruchu. Dzieci te są praktycznie w ciągłym ruchu, nie potrafią dłużej usiedzieć na miejscu, zajęcia statyczne męczą ich. W trakcie prac stolikowych bardzo często zmieniają pozycję, kładą się, podpierają, wstają. Taka nadaktywność ruchowa to ich cecha rozwojowa a nie przejaw niegrzeczności, jak wielu z nas skłonnych jest myśleć. Pozbawianie dzieci swobody poruszania się może skutkować agresją a na-

wet zaburzeniami nerwicowymi. Z uwagi na nieukończony proces kostnienia nadgarstka i silne napięcie mięśniowe rąk sześciolatki nie są w stanie wykonywać precyzyjnych prac graficznych, np. kreślenia szlaczków literopodobnych czy liter pisanych. W tym wieku o wiele ważniejsze jest wypracowanie prawidłowej postawy w trakcie pisania, właściwego chwytu narzędzia pisarskiego, niżeli precyzyjne odtwarzanie liter. Z uwagi na niedostatki pewnych aktywności we wczesnym dzieciństwie, tj. zabaw manipulacyjnych, konstrukcyjnych, wiele dzieci ujawnia problem z prawidłowym chwytem narzędzia do pisania, co będzie skutkowało brzydkim pismem i dużą męczliwością ręki. Prawidłowy chwyt wymaga zaangażowania trzech palców. Dziecko powinno trzymać kredkę między kciukiem a palcem wskazującym i opierać ją o palec środkowy.

Sześciolatki nie potrafią skupić się dłużej na jednej czynności, czas koncentracji na zadaniu wynosi u nich około 15 minut. Bardzo łatwo ulegają dekoncentracji, nie są w stanie wykonywać kilku czynności jednocześnie, np. kolorować i słuchać nauczyciela.

Wiele różnic obserwuje się także w sferze emocjonalno-społecznej. Sześciolatki mają mniej dojrzały układ nerwowy niż siedmioletki, co skutkuje o wiele większym pobudzeniem emocjonalnym. Dzieci młodsze częściej doświadczają skrajnych, gwałtownych emocji, nie potrafią ich jeszcze kontrolować. Bywają bardzo hałaśliwe, krnąbrne, nieustępliwe, skłonne do licznych kłamstw a nawet kradzieży. Dla wielu rodziców to okres skrajnie trudny, zbliżony charakterem do okresu zbuntowanego dwulatka. Na szczęście około siódmego roku życia sytuacja ulega poprawie i dziecko wkracza w kolejny, bardziej zrównoważony emocjonalnie etap swojego życia.

Różnice w funkcjonowaniu tych dwóch grup wiekowych odnoszą się również do całej sfery intelektualno-poznawczej. Wyraża się to nieco odmiennym poziomem gotowości do przyswajania i reprodukcji wiedzy, z uwagi na specyficzny dla każdej z grup, przebieg procesów myślowych, pamięciowych czy spostrzeżeniowych.

Znaczna część rodziców dzieci sześciolatków zgłasza się do poradni z gotową diagnozą: „moje dziecko nie nadaje się do szkoły, nie umie czytać, pisać, jest jeszcze takie

dziecinne, odroczcie je”, po czym „rozczarowuje się”, dowiadując się, że wszystko z jego dzieckiem jest w porządku i nic nie stoi na przeszkodzie, aby mogło rozpocząć naukę w szkole. Dzieje się tak dlatego, iż profesjonalna ocena dojrzałości dziecka, proponowana przez poradnię, opiera się na normach rozwojowych, a te, jak widzimy, są odmienne dla obu grup wiekowych. Obniżenie wieku startu szkolnego nie pociąga za sobą modyfikacji tych norm, nakłada jedynie na osoby odpowiedzialne za proces kształcenia większą dbałość i troskę o właściwe dostosowanie metod pracy do możliwości rozwojowych dzieci młodszych. ■

Małgorzata Sobala
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
w Łasku

Złodziejskie TRIO

Jesienią 2013 roku policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn z gminy Lutomiersk: 33- i 20-latkę, podejrzanych o kradzieże, włamania i rozboje. Zebrany materiał dowodowy pozwolił na postawienie im 38 zarzutów dotyczących głównie włamań do domków letniskowych, głównie w gm. Lutomiersk i Wodzierady, a także Zduńskiej Woli. W ręce policji wpadł też trzeci mężczyzna podejrzany o paserstwo.

Stróżom prawa udało się ustalić kilka miejsc, w których ukryto łupy. W końcu marca br. policjanci z Łodzi i Łasku weszli do domów, gdzie mogły być przechowywane wspomniane przedmioty. I nie pomylili się - odzyskali m.in. telewizor, aparaty fotograficzne, narzędzia budowlane, koła samochodowe, rusztowania budowlane, dilerkę z amfetaminą, a nawet beczki wypełnione alkoholem. Stróżom prawa ustalają teraz właścicieli tych złodziejskich łupów. Złodziejom grozi nawet 10-letni pobyt za kratkami. Zapewne nie upiecze się również paserom. Sprawa jest rozwojowa. ■

(PE)

WFOŚiGW w Łodzi

EKOLOGIA NAD GRABIA

Czy geotermia odmieni wiele miast Ziemi Łódzkiej?

ŁASK... ZDRÓJ

Źródło: <http://www.termuniejow.pl>

Nie trzeba wielkiej wyobraźni, by ujrzeć Łask zdrojowy i sanatoryjny, leczący chorych z pobliskiej Łodzi. Piękne kompleksy leśne, zdrowe powietrze, czysta rzeka Grabia i do tego baseny z gorącą wodą leczniczą. A wszystko to w Kolumnie, która już raz przymierzała się do wielkiego kurortu. Nierealne? Wprost przeciwnie. To wizja fantasty, ale realna!

Skąd taki pomysł? To proste. Pod naszymi stopami znajdują się potężne pokłady wód geotermalnych. Gorących, o właściwościach leczniczych. Nikt nie neguje istnienia tych gigantycznych zbiorników. Problemem jest tylko dobrać się do tego ciepła i dostarczenie go do naszych mieszkań, szkół czy placówek kultury. Technologia nie jest nawet skomplikowana, ale na odwierty potrzeba dziesiątki milionów złotych. I w tym momencie zaczynają się prawdziwe schody.

Energia geotermalna to jeden z rodzajów odnawialnych źródeł energii. Ta energia znajduje się w gorących wodach znajdujących się na różnych głębokościach. Najbardziej przy-

datne dla człowieka są wody gorące o średniej temperaturze 35-80 st. C, ale i te bardzo gorące (80-100 st. C). Praktycznie cała Polska leży na pokładach gorących wód, ale te najkorzystniejsze są na południu kraju, na Podkarpaciu. W naszym województwie też nie brakuje potencjalnych szans na wykorzystanie geotermii, o czym najlepiej świadczy sukces Uniejowa czy Poddębic, ale w ślady tych do niedawna nikomu nieznanym w kraju miejscowości powinny iść inne miasta regionu. Aż dziw, że z tej szansy korzysta dziś tak niewiele.

W Łódzkiem największe potencjalne zasoby energii geotermalnej znajdują się w powiecie poddębickim, ale nie brak jej też w połu-

dniowej części województwa (m.in. powiat brzeziński, łęczycki, łowicki, kutnowski, skierniewicki i zgierski). Spore zasoby ciepła znajdują się też w powiecie sieradzkim. Powiaty: łaski, zduńskowolski i bełchatowski, dysponujące mniej więcej podobnymi zasobami, nie mają co prawda takich ilości ciepła jak Uniejów, ale stanowią także kąsek nie do pogardzenia. Jeszcze w lepszej sytuacji jest powiat piotrkowski i tomaszowski, nie mówiąc o łódzkim wschodnim i samej Łodzi. Ta ostatnia ma tylko nieco mniejsze zasoby ciepła niż ziemia poddębicka. Krótko mówiąc - istniejące zasoby ciepłych wód w naszym regionie aż proszą się o wykorzystanie. ▶

UNIEJÓW MIAŁ SZCZĘŚCIE

Uniejów jest na razie jedynym miastem w naszym województwie, wykorzystującym energię geotermalną. Droga do trzech aktywnych odwiertów z wypływającą wodą o temperaturze prawie 70 st. C i jej wykorzystania była jednak niezwykle długa i kosztowna. A zaczęło się wszystko od odwiertów związanych z poszukiwaniami ropy i gazu. Gdy nadwarciańskie miasteczko zaczęło poszukiwać swojej szansy, sięgnęło po te zacopowane głębokie otwory. Gorąca woda okazała się przydatna zarówno do ogrzewania jak i kąpeli leczniczych. Ciepłownia geotermalna dostarcza dziś ciepło do wielu domów, zastępując wiele tradycyjnych kotłowni węglowych.

Miasteczko nad Wartą potrafiło skorzystać z okazji, ale miało też i szczęście. Jeden odwiert kosztuje dziś nawet 20 milionów złotych, a do eksploatacji ciepła z wnętrza ziemi potrzebne są minimum dwa takie kilkukilometrowe otwory. Stąd bariera dla wielu miejscowości, których po prostu nie stać na tak kosztowne inwestycje. A w Uniejowie odwierty mieli gratis...

W ślady Uniejowa idą jednak i inni. Co prawda nieśmiało, bardzo powoli. Dotyczy to nie tylko Poddębic, ale i Skierniewic, Radoska oraz Ozorkowa. Także wielka Łódź chce wykorzystać zasoby ciepła znajdujące się w zachodniej i centralnej części miasta (na głębokości 750-2500 m), ale efekty tych działań są na razie niewielkie. Wydaje się, że większe efekty będą w Poddębicach, gdzie przez ponad czterdzieści laty na zlecenie Państwowego Instytutu Geologicznego wykonano odwierty związane z poszukiwaniem gazu i ropy naftowej. Szejkami, jak widać, nie zostaliśmy, ale odkryte na głębokości 2 km pokłady wody o temperaturze

60 st. C i niewielkiej mineralizacji są wielką szansą dla tego miasta. Potencjalna wydajność pojedynczego otworu wynosi ok. 190 m sześć./h, czyli trzykrotnie więcej niż w pobliskim Uniejowie.

SZANSA TAKŻE DLA MAŁYCH

Jeszcze raz powtórzmy: ciepło jest, ale nadal olbrzymia bariera stanowi dziś opłacalność inwestycji. Czy musi to jednak oznaczać rezygnację z geotermii? Nie, węgiel kamienny czy brunatny skończą się za kilkadziesiąt lat, a może i wcześniej, wówczas więc energia odnawialna będzie olbrzymią szansą dla takich miast jak Łask, Zduńska Wola, Brzeziny czy Rzgów. Jeśli miejscowości te odpowiednio wcześniej przygotowują się do operacji pozyskiwania ciepła z wnętrza ziemi, będą mogły zapewnić swoim mieszkańcom nie tylko tańszą ale i zdrowszą energię.

A co na to specjaliści? Z ich badań wynika, że na głębokości 500 m temperatura wody dochodzi do 30 st. C, tak jest zresztą na znacznym pasie województwa obejmującym m.in. powiat bełchatowski, łęczycki, kutnowski, pabianicki, pajęczański, radomszczański i zduńskowolski, a nawet częściowo łódzki wschodni z gminami Rzgów i Tuszyn. Pół kilometra głębiej na obszarze pow. bełchatowskiego, łaskiego, łęczyckiego, pabianickiego, zduńskowolskiego i częściowo łódzkiego wschodniego temperatura wody wynosi już ok. 40 st. C. Na głębokości 2000 m w powiecie łaskim woda ma już ok. 65-70 st. C.

Jeszcze korzystniejsza jest temperatura na głębokości dwukrotnie większej - w powiecie łaskim kształtuje się ona na poziomie 140-150 st. C, a w łódzki wschodnim - ok. 130 st. C. Praktycznie na obszarze całego województwa na głębokości 4000 m znajdu-

ją się pokłady wody o temperaturze ponad 100 st. C.

Specjaliści już dziś podpowiadają, w jaki sposób i gdzie powinno się wykorzystywać ciepło z wnętrza ziemi. Na przeważającym obszarze województwa powinno dominować wykorzystanie wód geotermalnych dla celów rekreacyjnych, ale zarówno powiat zduńskowolski, łaski jak i częściowo poddębicki i sieradzki powinny postawić na balneoterapię tym bardziej, że na tych terenach udokumentowano wodę o temperaturze powyżej 60 st. C. I o właściwościach leczniczych. Z kolei wielka Łódź, łącznie z powiatami zgierskim, łódzkim wschodnim i częściowo piotrkowskim swojej szansy powinny upatrywać w wykorzystaniu wód geotermalnych do ogrzewania domostw.

Gigantyczne koszty odwiertów to rzeczywiście olbrzymia bariera, ale być może nadzieja leży we wspólnym działaniu. Może Łask powinien połączyć siły ze Zduńską Wolą i wspólnie budować odwierty oraz sieć geotermalną?

KILKA WNIOSKÓW

Największym problemem jest dziś dobranie się do tych najbardziej gorących podziemnych wód. Wiercenie otworów kosztuje, podobnie zresztą jak i rozprowadzenie potem tego ciepła do mieszkań czy szkół. Niektórzy mawiają, że na wykorzystanie ciepła z wnętrza ziemi jesteśmy za biedni, a mnie się wydaje, że właśnie dlatego powinniśmy wykorzystywać geotermię w znacznie większym stopniu niż to robimy dotąd. A może powinniśmy stworzyć narodowy program wykorzystania tego typu energii i wspierać go przez państwo finansowo, np. refundując koszty odwiertów? ■

E. Górka

WYCINKI DRZEW I KRZEWÓW W SEZONIE LĘGOWYM PTAKÓW

W związku z licznym wycinaniem drzew i krzewów w sezonie lęgowym ptaków oraz niszczenia ich gniazd, i zgłaszaniem tych przypadków przez mieszkańców gmin województwa łódzkiego - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi informuje, że:

- zgodnie art. 52 ust. 1 pkt 3-5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zmianami.) w stosunku do gatunków dziko występujących ptaków objętych ochroną gatunkową zabrania się umyślnego niszczenia ich gniazd, jaj, postaci młodocianych oraz siedlisk; jako siedlisko ptaków traktuje się miejsce ich występowania i lęgu.
- za naruszenie zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych, sprawca zgodnie z art. 126 ww. ustawy podlega karze aresztu albo grzywny.
- regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na podstawie art. 56 ww. ustawy na odstąpienie od tych zakazów w przypadku bra-

ku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków.

- wszelkie prace związane z usuwaniem gniazd z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - dopuszczalne są poza okresem lęgowym ptaków, tj. od 16 października do końca lutego (art. 52 ust. 2 pkt 2).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi biorąc pod uwagę istotną rolę, jaką spełniają zadrzewienia i zakrzaczenia w utrzymaniu populacji ptaków objętych ochroną gatunkową, zaleca ograniczenie działań związanych z wycinką drzew i krzewów tylko do uzasadnionych przypadków.

Jeśli wykonanie tych prac uważa się za konieczne, należy je przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków. ■

źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi

Różanka dla każdego

RÓŻE I NAGRODY

Róża przez wiele lat uchodziła za roślinę kapryśną i wymagającą dużej ilości zabiegów pielęgnacyjnych. Mimo to już od dawna odgrywała w naszych ogrodach ważną rolę. Ostatnio zauważamy znów rosnącą jej popularność, a to w związku z powstaniem nowych, zdrowych, bujnych i niezawodnie kwitnących odmian.

Modne są także róże nostalgiczne, bardzo pełne, wspaniale pachnące i przywołujące na myśl odmiany historyczne. Daje się zauważyć zwiększony popyt na naturalnie wyglądające pojedyncze kwiaty, które przypominają dzikie gatunki róż. Niezwykle popularne stają się róże wielkokwiatowe, które przez wiele lat ustępowały miejsca krzaczastym, bujnie kwitnącym różom rabatowym. W małych ogrodach doskonale sprawdzają się róże pienne, a pergole oplecione kwitnącymi różami pnącymi w każdym ogrodzie mają nieodparty urok i roztaczają wokół romantyczną atmosferę.

Róż nie trzeba nikomu rekomendować. To krzew o wielu obliczach i tak wielu zaletach, że uchodzi wręcz za roślinę doskonałą, reprezentowaną przez setki nietuzinkowych form przystosowanych do rozwoju w bardzo różnych warunkach. Znajdziemy wśród nich majestatyczne kolosy dorastające do wysokości 3 m, jak i nieduże krzewy osiągające kilkadziesiąt centymetrów. Dla wielu z nas najważniejszy jest kwiat, jego wielkość, kształt i kolor. Zwracamy uwagę także na długość kwitnienia i zapach. Często wybieramy odmiany lubiące sąsiedztwo innych roślin podkreślających

atrakcyjność królowej kwiatów. Jest wiele bylin lubiących takie samo siedlisko jak róże. Od roślin płozących, jak dzwonek dalmatyński lub czyściec wełnisty przez średnio wysokie jak przywrotnik, przymiotno czy szalwia omszona do wysokich jak ostróżka.

Miłośnicy róż nie szczędzą trudu, aby zdobyć wymarzoną odmianę rośliny, ale lubią także ją pokazywać, aby cieszyła oko przyjaciół, sąsiadów czy przechodniów. Z pewnością w naszych przydomowych ogrodach czy działkach znajduje się wiele rabat różanych, czy soliterowych krzewów, którymi warto się pochwalić.

Skorzystajmy z okazji i zgłośmy do konkursu wychodowaną przez siebie różę. Konkurs ogłoszony przez burmistrza Łasku został opublikowany na stronie www.festiwalroz.lask.pl. Nagrodami są 2-dniowe relaksacyjne pobyty dla dwóch osób w pięknym ośrodku Columna Medica, a zgłoszeń można dokonać do 20 czerwca. Jeśli w naszym ogrodzie nie mamy róż, to szybko przygotujemy rabatę i zgłośmy się do szkółek na terenie naszej gminy. Producenci róż z pewnością doradzą i zaproponują piękne odmiany, a my będziemy mieć szanse na

wygraną chociażby w postaci wdzięcznie kwitnącego krzewu.

Janina Kosman
zastępca burmistrza Łasku

Regulamin Konkursu na „Najpiękniejszy ogród różany”

Organizator: Urząd Miasta w Łasku,
ul. Warszawska 14, 98-100 Łask,
tel.: (43) 676-83-58

1. Celem konkursu jest ukazanie piękna róży w postaci przydomowych lub działkowych ogródków i rabat
2. W konkursie mogą wziąć udział pełnoletni mieszkańcy miasta i gminy Łask, których ogrody znajdują się w granicach tejże gminy;
3. Konkurs będzie rozstrzygany na podstawie werdyktu powołanego przez Organizatora jury, które osobiście oceni ogrodowe kompozycje
4. Zgłoszenia do konkursu należy składać w postaci specjalnych formularzy dostępnych na stronach internetowych www.lask.pl, www.festiwalroz.lask.pl oraz w Urzędzie Miejskim w Łasku (ul. Warszawska 14, 98-100 Łask) w Biurze Obsługi Interesanta i w pokoju nr 58
5. Miejsce składania formularzy zgłoszeniowych: Urząd Miejski w Łasku, ul. Warszawska 14, 98-100 Łask, pokój nr 58 (na kopercie dopisek „Festiwal Róż -konkurs”);
6. Termin składania formularzy zgłoszeniowych: 20.06.2014 r.
7. Formularze zgłoszeniowe złożone po wyznaczonym terminie nie będą brane pod uwagę w konkursie
8. Jury zastrzega sobie prawo do nie wyłaniania zwycięzców, jak i przyznania miejsc ex aequo
9. O wynikach konkursu laureaci zostaną powiadomieni telefonicznie przez Organizatora. Ponadto wyniki konkursu zostaną opublikowane na stronie internetowej www.lask.pl oraz www.festiwalroz.lask.pl
10. Wręczenie nagród nastąpi podczas II Festiwalu Róż w Łasku - 6 lipca 2014 r.
11. Organizator zastrzega sobie prawo do zmiany regulaminu w uzasadnionych przypadkach. ■

Powitanie

WIOSNY

W Przedszkolu Publicznym nr 6 w Łasku długo zastanawiano się, jak wiosnę powitać.

Dzieci z grupy najstarszej (6 latki) oraz z grupy młodszej (3-4 latki) wraz ze swoimi paniami postanowiły spotkać się z wiosną w sposób nietypowy. Wszyscy byli zgodni, że musi ono być szczególne i uroczyste.

Na powitanie wiosny przedszkolaki z obu grup wyruszyły więc na wycieczkę autokarową do Palmiarni w Łodzi. Już sama jazda autokarem była przeżyciem dla najmłodszych przedszkolaków, niektóre z nich takim środkiem lokomocji podróżowały po raz pierwszy. Szczególne wrażenie zrobiło na dzieciach zwiedzanie Palmiarni, pełnej zieleni, kwitnących storczyków, ogromnej ilości roślinności i specyficznego mikroklimatu. Z dużym zainteresowaniem wszystkie przedszkolaki oglądały kolonię żółwi, które wylegiwały się w ciepłe żarówki, a część z nich podpływała do dzieci. Maluchów wprost nie można było z tego miejsca zabrać i trzeba było zachęcać do dalszego zwiedzania. Przedszkolaki długo i z wielkim zaciekawieniem oglądały akwaria i potoczki pełne kolorowych ryb. Największym jednak zaskoczeniem było zetknięcie się z ogromnym sumem, który podpływał do dzieci, a one zaskoczone i zachwycone piszczały uradowane.

Najstarsze przedszkolaki wypatrzyły wysoko rosnące na bananowcach kiście dojrzewających bananów, zaskoczone, pytały swoje panie, czy to są takie same owoce, jak te kupowane w sklepie. Uzyskawszy odpowiedź twierdzącą, były usatysfakcjonowane.

Zarówno dzieci 6-letnie jak i młodsze wróciły z wycieczki zmęczone, ale pełne wrażeń. Miały przecież możliwość wnikliwego obserwowania żywienia w przyrodzie wczesną wiosną i powitania jej w pięknym i kolorowym miejscu.

Nie do przecenienia jest fakt, że obcowaly z przyrodą w sposób bezpośredni i wielomysłowy, bo wszystkiego można było dotknąć, powąchać, posłuchać. ■

Renata Koneczna i Katarzyna Stanisławska

SZCZUR:

przyjaciel czy wróg?

Budzące odrazę, uważane za szkodniki i niebezpieczne źródło rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. Szczury, bo to o nich mowa, towarzyszą człowiekowi od zarania dziejów. Te sprytnie gryzonie posiadają niezwykle umiejętności adaptacyjne i potrafią przetrwać niemal w każdym środowisku. Zdarza się, iż ich liczba przekracza liczbę mieszkańców danej miejscowości, co często niesie za sobą poważne konsekwencje i zagrożenia. Czy w dzisiejszych czasach zwierzęta te powinny budzić u nas takie same lęki jak przed wiekami?

Nie bez znaczenia są uwarunkowania historyczne i kulturowe. W tradycji indyjskiej szczury z racji swojej inteligencji otaczane są kultem. Natomiast Europie towarzyszą im wyłącznie negatywne konotacje. Na starym kontynencie zwierzęta te przyczyniły się do licznych szkód w rolnictwie i przemyśle. Prawdziwym piętnem na ciele cywilizacji była epidemia czarnej śmierci. Ognisko dżumy wybuchło w Azji, skąd jedwabnym szlakiem

w 1346 r. zaraza przeniosła się na Krym. Stamtąd rozniosły ją pchły, które pasożytowały na zamieszkujących ówczesne statki handlowe szczurach. Szacuje się, że epidemia dżumy przyczyniła się do śmierci 30-60% dawnej populacji Europy.

W Polsce występują dwa gatunki tych gryzoni: szczur wędrowny oraz znacznie częściej spotykany szczur śniady. Osiąga on nawet 30 cm długości, nie licząc ogona. Dzikie osobniki szczególnie upodobały sobie rury kanalizacyjne, piwnice, wysypiska śmieci i wszelkie opustoszałe budynki. Zazwyczaj płochliwe i kryjące się w cieniu, unikają człowieka. Choć licznie występują w każdym mieście, to niewiele osób miało okazję widzieć je na własne oczy. Należy jednak pamiętać, że w sytuacji zagrożenia szczur może nas zaatakować i ugryźć.

Bez wątpienia szczury przyczyniły się do swojej niesławy. Lecz zanim ostatecznie skażemy je na wieczną niełaskę, należy uderzyć się w pierś i przypomnieć, że ludzkość niejednokrotnie była sama sobie winna wielu nieszczęść, a w tym chorób i epidemii. Nie było to wynikiem złej woli, a jedynie skutkiem nieodpowiedniego stylu życia i braku wiedzy. Nawet nie zdajemy sobie sprawy, że praktycznie do XIX wieku naszej cywilizacji powszechnie towarzyszył bród, ryszotki, płytkie i skażone studnie, cuchnące garbarnie oraz inne elementy przemysłu skutecznie zanieczyszczające rzeki. Nikt nie słyszał wtedy o wirusach, bakteriach czy szczepionkach. Właśnie w takich warunkach, pośród slumsów i resztek jedzenia zbudowały swoje królestwo szczury. Dziś bogatsi o bezcenną wiedzę skutecznie przeciwstawiamy się dawnym cywilizacyjnym bolączkom, a gryzonie stają się jakby mniej straszne i wbrew pozorom nawet użyteczne. Zjadają, bowiem ogromne masy odpadów żywnościowych chroniąc nas przed nieprzyjemnym fetorem oraz zapobiegają nadmiernemu wylęgowi różnych gatunków owadów.

W przyrodzie najważniejsza jest równowaga, a szczury, choć niedarzone sympatią, mają swoje miejsce w otaczającym nas świecie. Ważne jest, aby kontrolować liczbę populacji i przeciwdziałać nadmiernej ekspansji. ■

Michał Janiszewski

Wkładka ekologiczna - zadanie zrealizowane z udziałem środków z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Gminy Sędziejowice działa już 10 lat

26 marca br. w sali GOK odbyło się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Gminy Sędziejowice, liczącego 24 członków, których działalność oparta jest wyłącznie na wolontariacie.

Podczas zebrania podsumowano działalność za 2013 r., przyjęto plan pracy na rok bieżący oraz wybrano zarząd, komisję rewizyjną i sąd koleżeński Towarzystwa na kolejną 4-letnią kadencję. Skład zarządu nie zmienił się i funkcję prezesa nadal piastuje Jolanta Sierszyńska, wiceprezesem jest Grzegorz Brożyński, sekretarzem - Krystyna Komorowska, skarbnikiem - Aleksandra Andrysiak oraz członkiem - Janina Tomczak-Smoleń. Funkcję przewodniczącego komisji rewizyjnej nadal sprawuje Marek Okupiński a przewodniczącego Sądu Koleżeńskiego - Marek Smoleń.

Komitet Założycielski Towarzystwa powstał w 2004 r. z inicjatywy Krystyny Komorowskiej - ówczesnej kierowniczki Środowiskowego Domu Samopomocy, działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Prace związane z opracowaniem statutu oraz rejestracją TS-K trwały blisko rok a jego rejestracja w sądzie nastąpiła 18 lipca 2005 r., natomiast pierwszy zarząd wybrano na Walnym Zebraniu Członków 28 listopada 2005 r.

Towarzystwo od początku ściśle współpracuje z Fundacją „Bank Żywności” w Łodzi, która realizuje unijny program pomocowy PEAD - Dostarczanie Żywności Dla Najbiedniejszej Ludności UE. Za pośrednictwem Towarzystwa z udziałem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w okresie od 2006 do 2013 roku rozdysponowano wśród potrzebujących mieszkańców gminy Sędziejowice ponad 200 ton żywności. Od 2006 r. Towarzystwo - przy współpracy z Urzędem Gminy Sędziejowice, miejscowymi placówkami oświatowo-kulturalnymi oraz organizacjami społecznymi - organizowało Dni Gminy Sędziejowice. W kwietniu 2007 r. podjęto inicjatywę utworzenia w XIX-wiecznym dworcu na terenie Zespołu Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego w Sędziejowicach, Izby Regionalnej gromadzącej pamiątki historyczne dotyczące regionu. Izba została oddana do użytku podczas Dni Gminy Sędziejowice w 2007 r., natomiast w 2013 r. nastąpiła jej rekonstrukcja polegająca na skatalogowaniu eksponatów, wykonaniu gablot tematycznych oraz wyodrębnieniu „Izby Siedzkiej”.

Towarzystwo było inspiratorem obchodów 150. rocznicy Powstania Styczniowego i aktywnie włączyło się w ich organizację, m.in. poprzez sprzedaż cegiełek przeznaczonych na budowę pomnika upamiętniającego powstańców poległych w bitwie pod Sędziejowicami, ufundowanie nagród uczestnikom konkursów odbywających się z tej okazji oraz udział członków w pracach komitetu organizacyjnego.

Wśród innych przedsięwzięć podejmowanych przez TS-K należy wymienić spotkania noworoczne dla dzieci niepełnosprawnych, zbiórki żywności dla najuboższych pn. „Podziel się posiłkiem”, współorganizowanie wycieczki letniej, organizowanie spotkań z ludźmi kultury. Ważnym zadaniem Towarzystwa jest również promocja gminy polegająca na dokumentowaniu ważniejszych wydarzeń w okolicznościowych publikacjach, udział w większości przedsięwzięć oraz współpraca z instytucjami i organizacjami na każdym szczeblu.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Gminy Sędziejowice zostało wpisane na listę organizacji pożytku publicznego pod numerem KRS: 0000237995 i jest uprawnione do pozyskiwania środków w ramach 1% udziału w podatkach, które przeznaczane są na szczytne cele zgodne ze statutem. ■

(MP)

ZDROWA SZKOŁA

6 marca br. uczniowie ZSO nr 1 im. Powstańców 1863 r. mieli okazję zaprezentować siebie oraz uczestniczyć w happeningu profilaktycznym i promocji zdrowia realizowanym w ramach projektu „Zdrowa szkoła”.

W spotkaniu inauguracyjnym cykl działań w ramach projektu uczestniczyli: proboszcz parafii Sędziejowice ks. Grzegorz Kaźmierczak, sekretarz gminy Mirosław Potasiak, prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ostrzeszowskiej, poeta i regionalista Bolesław Grobelny, inspektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łasku Elżbieta Tomczak, dyrektor GOK w Sędziejowicach Grzegorz Brożyński, z-ca przewodniczącego RR Mariola Kozioł, strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łasku oraz rzecznik Komendy Powiatowej Policji w Łasku.

Dyrektor szkoły Barbara Gawor zwróciła uwagę jak ważnym aspektem w życiu każdego człowieka, a w szczególności dzieci i młodzieży, jest profilaktyka zdrowia, zarówno tego fizycznego, jak i psychicznego. Podziękowała uczniom za właściwą postawę oraz dorosłym za szeroko rozumiany proces wychowawczy, będący wynikiem pracy dyrekcji, pedagogów-wychowawców, rodziców oraz wszystkich tych, którym dobro dziecka i jego rozwój leżą na sercu. Dzięki tym staraniom uczniowie szkoły nie sprawiają problemów wychowawczych i mogą liczyć na wsparcie oraz zrozumienie w każdej sferze swego życia.

Spotkanie uświetnił swoją obecnością poeta Bolesław Grobelny, który poruszony rocznicowym koncertem upamiętniającym patrona szkoły - Powstańców 1863r. i polonezem w wykonaniu uczniów klas trzecich gimnazjum, napisał i zaprezentował piękny utwór poetycki pt. „POLONEZ SĘDZIEJOWICKI”, za który otrzymał gromkie brawa.

Kolejnym punktem programu było wystąpienie szóstoklasistów oraz gimnazjalistów prezentujące osiągnięcia naszej szkoły i uczniów z ostatnich kilku lat. W naturalny, spontaniczny sposób przedstawili prezentację pt. „Szkoła na miarę XXI wieku”, będącą dowodem na to, że utożsamiają się ze swoją szkołą, są z niej dumni oraz czują się w niej dobrze i bezpiecznie, z dala od nalogów, przemocy i używek. ▶

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół
oraz wesołego Alleluja życzą*

Wacław Ułański **Jerzy Kotarski**
Przewodniczący Rady Gminy **Wójt Gminy Sędziejowice**

XV powiatowy finał Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej

DZIEWCZYNY GÓRĄ

XV powiatowy finał Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” odbył się tym razem w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Sędziejowicach. Łącznie w eliminacjach wzięło udział 75 uczestników w trzech kategoriach wiekowych ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z powiatu łaskiego. Zwycięzcami w poszczególnych kategoriach wiekowych zostali:

Grupa I (szkoły podstawowe): 1. Przemysław Podemski - ZS w Kwiatkowicach, 2. Marcel Biskupski - ZSP i GP w Buczku, 3. Weronika Kukieła - SP w Zalesiu, 4. Krzysztof Rakoca - ZS w Kwiatkowicach, 5. Martyna Przybylska - ZS w Widawie

Grupa II (szkoły gimnazjalne): 1. Agnieszka Czech - ZSP i GP w Buczku, 2. Piotr Goździewicz - ZS w Widawie, 3. Dorota Jachacz - ZSO 1 w Sędziejowicach, 4. Joanna Follmann - PG 2 w Łasku, 5. Sara Przyborek - ZS w Kwiatkowicach

Grupa III (szkoły ponadgimnazjalne): 1. Izabela Szczepańska - I LO w Łasku, 2. Sylwia Patykowska - ZSO w Ostrowie, 3. Katarzyna Jakóbczak - I LO w Łasku, 4. Artur Hanc - ZSO w Ostrowie, 5. Karolina Frontczak - I LO w Łasku.

Finałiści eliminacji powiatowych zostali wyróżnieni nagrodami rzeczowymi: czujkami dymu zakupionymi przez Komendę Wojewódzką PSP w Łodzi oraz gramami planszowymi, akcesoriami edukacyjnymi, rowerowymi

i sportowymi ufundowanymi przez powiat łaski, Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Łasku i Urząd Gminy w Sędziejowicach. Nagrody wręczyli: Wojciech Sikora - wicestarosta łaski, mł. bryg. Piotr Cały - zastępca komendanta powiatowego PSP w Łasku, dh Wojciech Pokora - prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP i Jerzy Kotarski - wójt gminy Sędziejowice. Dla uczestników turnieju strażacy z jednostki OSP w Sędziejowicach zorganizowali pokaz sprzętu pożarniczego. ■

KP PSP w Łasku

Pruszków znów najlepszy

Drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej w Pruszkowie zwyciężyła w V Turnieju Piłki Nożnej OSP rozegranym 16 marca br. w hali Zespołu Szkół Rolniczych w Sędziejowicach.

Do tegorocznej edycji imprezy organizowanej przez Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Sędziejowicach oraz wójta gminy Sędziejowice zgłosiło się 12 drużyn jednostek OSP z gminy Sędziejowice. W sumie w zawodach udział wzięło 118 zawodników.

Zespoły rywalizowały w fazie grupowej, a następnie pucharowej, w której przegrany tracił szansę na końcowy triumf. Ostatecznie turniej po raz piąty z rzędu wygrała drużyna OSP Pruszków, która w decydującym starciu pokonała OSP Sędziejowice 2:1. W meczu o trzecie miejsce OSP Grabia zastopowała „druhow” z Siedlec i zwycięstwem 2:0 zapewniła sobie miejsce na podium niedzielnej rywalizacji.

Królem strzelców został Marcin Tomczyk z OSP Sędziejowice 1, który w trakcie całego turnieju (łącznie z rzutami karnymi) zapisał na swoim koncie dziewięć trafień. Najlepszym bramkarzem turnieju wybrano Dominika Janika z OSP Grabia. W trakcie oficjalnego podsumowania zawodów trzy najlepsze drużyny otrzymały z rąk wójta gminy Jerzego Kotarskiego oraz przewodniczącego Rady Gminy Wacława Ułańskiego pamiątkowe medale i puchary. Nagrody rzeczowe wręczyli ich fundatorzy: wicemarszałek województwa łódzkiego Dariusz Klimczak oraz starosta łaski Cezary Gabryjczyk. Wszystkie ekipy otrzymały także pamiątkowe dyplomy od organizatorów.

Po raz pierwszy w historii, w trakcie turnieju rozegrany został również mecz pokazowy, w którym „Samorządowcy” zmierzyli się z drużyną Zarządu

Gminnego OSP. Po zaciętej i „wyniszczającej” rywalizacji zwyciężyli „druhowie” 5:3. Samorządowcom nie pomogły nawet dwie bramki marszałka Klimczaka.

Zarówno mecz pokazowy, jak i wszystkie potyczki turniejowe bacznie obserwowali kibice. Hala przy Zespole Szkół Rolniczych w Sędziejowicach wzorem ubiegłych lat wypełniła się po brzegi tworząc niepowtarzalną atmosferę. Ponadto, muzyczną oprawę turnieju zapewniła tego dnia Strażacka Orkiestra Dęta „Druh”. ■

Zarząd Gminny OSP
Fot. Zbigniew Goździk

ZDROWA SZKOŁA

► Do tego tematu nawiązał też spektakl profilaktyczny pt. „Agresji mówimy NIE!”, podczas którego uczniowie przygotowani przez nauczycieli Elżbietę Kopkę i Annę Kowalczyk, przedstawili relacje, jakie zachodzą między uczniami oraz dziećmi i rodzicami w różnych życiowych sytuacjach, wskazując właściwy sposób zachowania i rozwiązania problemów.

W ramach projektu odbyła się także prezentacja udzielania pierwszej pomocy przeprowadzona przez przedstawicieli Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łasku. Pani rzecznik Komendy Powiatowej Policji w Łasku wygłosiła dla gimnazjalistów prelekcję pt. „Nieletni w świetle prawa”, natomiast dla dzieci młodszych klas I-III szkoły pod-

stawowej przedstawił Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Łasku omówił sprawy dotyczące próchnicy zębów u dzieci.

W bogato wyposażonych ekopracowniach gimnazjaliści prowadzili wykłady oraz profilaktyczne prezentacje multimedialne na temat: „Czy jesteśmy świadomi skutków palenia papierosów oraz czy jest to dla nas szkodliwe?”, a także: „Czy wiesz, co jesz?”. Korytarz główny udekorowany został hasłami opracowanymi przez uczniów, propagującymi zdrowy tryb życia wśród dzieci i młodzieży. Wszyscy mogli też obejrzeć wystawę zdrowej żywności i skosztować zdrowe produkty oferowane przez uczniów.

Nad całością projektu czuwały panie pedagog: Jolanta Sierszyńska i Anna Kowalczyk, we współpracy z Elżbietą Kopką, Magdaleną Pasowską, Teresą Smolak, Ewą Dionizy oraz Magdaleną Wawrzyniak. Wsparcia finansowego udzieliła gmina Sędziejowice. ■

ED

TYLKO W LICEUM...

Jesteśmy uczennicami Liceum w Łasku już drugi rok, ale nigdy nie zamienilibyśmy tej szkoły na inną. Jest tutaj niesamowita atmosfera, klimat niezwykle, niemal rodzinny... Nasze Liceum istnieje już 98 lat... Niewiele szkół w naszym regionie ma tak długą historię i taką bogatą tradycję!

Do naszego Liceum uczęszczali niezwykle ludzie, którzy osiągnęli to, co niemożliwe do osiągnięcia. Dzięki wspaniałym pedagogom, pracującym w naszej szkole, zdobywali oni wiedzę po to, by zmieniać świat. Absolwentami naszej szkoły są naukowcy, poeci, podróżnicy, dyrektorzy teatrów, projektanci mody, lekarze, sportowcy, aktorzy, fotografowie, nauczyciele. Ponad połowa pracującego obecnie grona pedagogicznego naszego Liceum to absolwenci naszej szkoły. Co roku wielu z tych znanych ludzi - naszych absolwentów - odwiedza naszą szkołę i pokazuje, że nawet uczniowie z tak małego miasta, jak Łask, mogą osiągnąć międzynarodową sławę.

Nasi nauczyciele pracują z niesamowitym zaangażowaniem. Szanują uczniów, pomagają rozwijać ich zainteresowania, wspierają w dążeniu do celu. W I LO im. Tadeusza Kościuszki w Łasku uczestniczymy w kursach dziennikarskich prowadzonych przez redaktora „Dziennika Łódzkiego”, a w czasie warsztatów tworzymy kolejne książki na temat historii Łasku i ludzi w nim mieszkających. Nadmieniamy, że w nadchodzącym roku szkolnym powstanie nowy profil klasy humanistyczno-dziennikarskiej, co pozwoli przyszłym dziennikarzom poznać, czym jest zawód dziennikarza i jak rzetelnie go wykonywać.

Swoje zainteresowania i pasje rozwijamy również w konkursach i olimpiadach, często na poziomie centralnym, wygrywamy zawody sportowe na poziomie okręgowym.

Wszyscy uczniowie naszej szkoły przystępują do matury, którą zdają w stu procentach i dostają się na wymarzone studia.

Chętnie pomagamy potrzebującym, uczestnicząc w akcjach charytatywnych, koncertach na rzecz potrzebujących ludzi - Szlachetnej Paczce, Orkiestrze Świątecznej Pomocy, pracując w szkolnych kołach Caritas, PCK. Wspieramy też schroniska dla zwierząt w Pabianicach i w Anielinie.

Wspaniale bawimy się, tworząc filmy, realizując projekty, uczestnicząc w zajęciach teatralnych, kursach tanecznych.

W tym roku w dniach promocji szkoły pojawili się u nas zaproszeni absolwenci - uznani polscy aktorzy - Grażyna Błęcka-Kolska oraz Michał Mikołajczak.

Dni otwarte dawały gimnazjalistom możliwość poznania naszej szkoły. Piękne licealistki przedstawiły pokaz mody. Kiedy schodziły po schodach szkolnego korytarza, wydawało się, że jesteśmy na prawdziwym pokazie, a uczennice naszej szkoły to profesjonalne modelki. W tym dniu odbył się także turniej piłki siatkowej o Puchar Dyrektora Liceum, a wicemistrzyni Europy w kickboxingu Jarosława Wawrzyniak razem ze swym trenerem Stanisławem Kołodziejskim zaprezentowała pokaz swoich umiejętności.

Na korytarzach szkoły można było podziwiać obrazy i ręcznie robioną biżuterię autorstwa naszych absolwentek - J. Pokory i K. Szmi-

giel. Dodatkowo gimnazjaliści oraz sympatycy Liceum mogli przeczytać piękne wiersze naszych poetów, zobaczyć doświadczenia chemiczne oraz fizyczne, a także pokonać labirynty matematyczne.

Jednak największym powodzeniem cieszyły się spotkania z aktorami, Grażyną Błęcką-Kolską i Michałem Mikołajczakiem.

G. Błęcka-Kolska odwiedziła naszą szkołę już czwarty raz. Opo-
wiadła licealistom i odwiedzającym nas gimnazjalistom o latach spe-

dzonych w Liceum, o szkolnych akademiach, w których występowała, o warsztatach w ŁDK. Wspominała nauczycieli i szkolnych kolegów. Radziła też uczniom o pasjach aktorskich, jak dobrze przygotować się do egzaminów do szkół artystycznych.

Michał Mikołajczak - aktor, którego możemy oglądać w Krakowskim Teatrze Scena Stu, Teatrze Rozmaitości w Warszawie, a także w roli Bartka w serialu „Prawo Agaty”, odwiedził naszą szkołę po raz pierwszy. Zapytany, jak wspomina nasze Liceum, odpowiada: „Spotkały mnie tutaj bardzo miłe chwile, które wspominam bardzo dobrze”. Doskonale pamiętał lekcje języka polskiego, historii, matematyki, a także wychowania fizycznego. Młody aktor zachęcał młodzież do czytania książek, ćwiczenia pamięci i kreatywności w życiu. Na zakończenie M. Mikołajczak chętnie rozdawał autografy i pozował do zdjęć.

I Liceum to szkoła, która przede wszystkim dobrze przygotowuje do studiów, ale też uczy samodzielności i kreatywności. Daje możliwość rozwijania pasji i zainteresowań. ■

Blanka Małąg i Marta Łaguniak
Uczennice klasy IIa I LO im. Tadeusza Kościuszki w Łasku
Zdjęcia wykonała Magdalena Nielaczna

JAK LECHOŃ NA UTRACIE BYWAŁ

Jan Lechoń

Działo się to w mieście Łasku dnia trzydziestego sierpnia tysiąc osmset czterdziestego ósmego roku, o godzinie ósmej wieczorem, - Wiadomo czynimy: że w przytomności świadków Franciszka Wesołowskiego, ekspedytora poczty, lat pięćdziesiąt dwa i Wawrzyńca Jackowskiego organisty, lat pięćdziesiąt trzy liczących, obydwóch w probostwie Łask zamieszkałych - na dniu dzisiejszym zawarte zostało religijne małżeństwo między Józefem Serafinowiczem, konduktorem szosy tu w Łasku zamieszkałym, wdowcem po Katarzynie z Byczkowskich, zmarłej w Łasku dnia drugiego października roku zeszłego, urodzonym w mieście Miedzyrzeczu powiecie radzyńskim z Serafina i Maryanny małżonków Serafinowiczów, zmarłych tamże, lat pięćdziesiąt liczącym i tu w Łasku jako konduktor szosy utrzymującym się - a urodzoną/ Pauliną Jabłońską, panną z Utraty, urodzoną w Łasku, z niegdy Feliksa Jabłońskiego zmarłego w Utracie i Marianny z Błońskich małżonków, w Utracie z własnych funduszów utrzymującej się, lat dwadzieścia pięć mającą i obecnie w Utracie przy matce utrzymującą się. - Małżeństwo to poprzedziły trzy zapowiedzi w dniach: trzynastym, dwudziestym i dwudziestym siódmym sierpnia roku bieżącego, jako też zezwolenie ustne obecnej aktowi małżeństwa matki nowozaślubionej nastąpiło - tamowanie małżeństwa nie zaszło - małżonkowie nowi oświadczają, iż nie zawarli pomiędzy sobą

żadnej umowy przesłubnej, akt ten stawającym i świadkom przeczytany, został wraz z nami podpisany.

*- X Józef Kamiński Wikary z Probostwa Infulata
- Wesołowski świadek
- Jackowski świadek
- Paulina Jabłońska
- Józef Serafinowicz*

Tak brzmiał akt ślubu Józefa Serafinowicza z Pauliną Jabłońską, zapisany w jednej z ksiąg łaskiej parafii. Zachowano oryginalną pisownię, by Czytelnik mógł przy okazji poznać odmienny nieco sposób zapisu dokumentu stanu cywilnego sprzed prawie 170 laty.

Wspomniany Józef Serafinowicz był dziadkiem znanego poety Jana Lechońa i mieszkał w podlaskiej Utracie.

Skąd się wzięli Serafinowiczowie pod Łaskiem, jakie były związki słynnego skamandryckiego poety z grodem nad Grabią? Aby odpowiedzieć na te pytania i wiele innych, trzeba się cofnąć do dziejów tej rodziny.

Otóż ojcem wspomnianego wyżej Józefa Serafinowicza (ur. 1793 r.) był Serafin, rolnik wywodzący się prawdopodobnie z dalekiej Turcji czy też Żmudzi (pisano również o jego ormiańskim pochodzeniu?), zamieszkały w końcu XVIII stulecia w Miedzyrzeczu Podlaskim. Z żoną Marianną miał 2 synów. Ten młodszy po klęsce Powstania Listopadowego znalazł się w dalekiej Turcji, gdzie przyjął posadę sultańskiego ogrodnika. Rodzina z ubole-

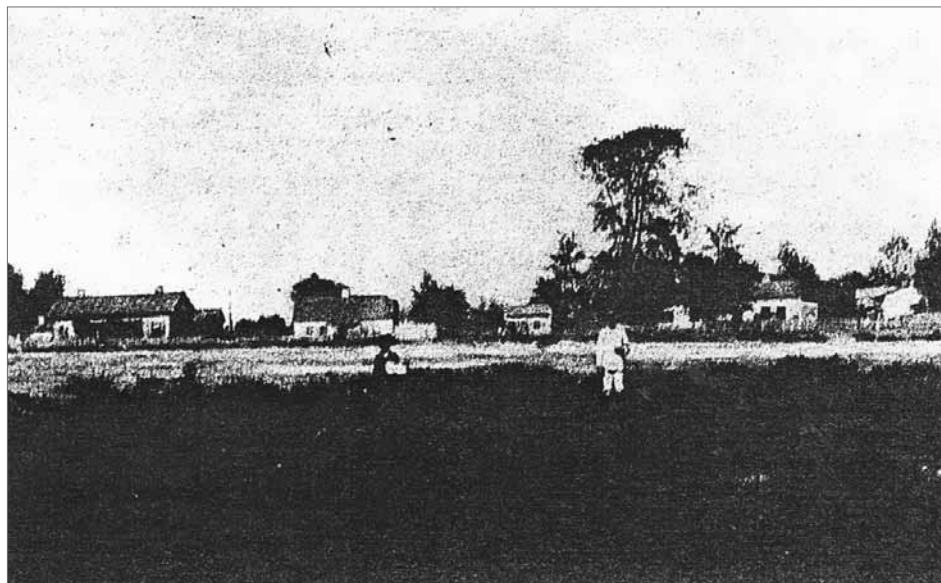
waniem przyjęła wiadomość o jego zburzeniu, czyli przejściu na wiarę... przodków.

Drugi z synów - starszy Józef, który właśnie w Miedzyrzeczu zaliczył szkołę elementarną i na niej ukończył swoją edukację, bo - jak wspominał po latach - był „potrzebny w domu do pomocy oycu do gospodarstwa rolnego”. W marcu 1810 roku - jak podaje rodzinna saga Serafinowiczów - „gdy miał lat siedemnaście, uciekł do Napoleona”, czyli faktycznie znalazł się w szeregach armii Księstwa Warszawskiego. Jak wielu rodaków, liczył na Napoleona, który obiecywał wskrzeszenie Polski i był nadzieją dla tysięcy patriotów.

Dwa lata później Józef Serafinowicz staje się uczestnikiem wyprawy Cesarza na Moskwę i walczy m.in. pod Borodino i nad Berezyną. Trafia jednak do niewoli i wcielony zostaje do armii carskiej na Kaukazie. Dopiero po Kongresie Wiedeńskim (1815 r.) powraca do kraju i w 1815 roku wstępuje w szeregi wojska polskiego. Za zasługi awansuje i nawet otrzymuje kilka odznaczeń. Prawdopodobnie był dobrym, zdyscyplinowanym i ofiarnym żołnierzem.

Bierze udział w Powstaniu Listopadowym, ale z powodu choroby trafia do lazaretu. Po klęsce tego narodowego zrywu, jak wielu powstańców może opuścić kraj i dzielić los emigrantów, jednak woli pozostać w ojczyźnie. Płaci za to wysoką cenę, gdyż powtórnie zostaje wcielony do armii rosyjskiej (od 1835 r.). Chyba niedługo potem zrzuca mundur, bo w 1936 roku z małżeństwa z Katarzyną Byczkowską na świat przychodzi córka.

30 kwietnia 1840 roku Serafinowicz rozpoczyna służbę drogową, początkowo jako aplikant. Nie wraca jednak w rodzinne strony, lecz osiedla się w pobliżu Łasku i rozpoczyna służbę rządową. Być może nie chce, a może też nie ma do czego wracać...

Widok na Utratę z lat młodości poety

Szybko mija pięć miesięcy bezpłatnego stażu i Serafinowicz zostaje nadrzemieślnikiem. Wydaje się, że wszystko idzie ku dobremu, zadowolony jest z rodziny i pracy. Tymczasem umiera czteroletnia córka Marianna. Jest to cios dla Józefa Serafinowicza. Otrząsa się jednak z tej tragedii, poświęcając się swoim nowym obowiązkom. Jak wspomina Józef Adam Kosiński w książce pt. „Album rodzinne Jana Lechoń”, wydanej ponad dwadzieścia lat temu, przydają się teraz doświadczenia zdobyte podczas służby wojskowej. Po sześciu latach solidnej pracy awansuje na konduktora klasy 2-ej, czyli pomocnika inżyniera sprawującego nadzór nad robotami drogowymi. Władze Królestwa Polskiego rozbudowują drogi i pocztę przede wszystkim z myślą o sprawniejszym funkcjonowaniu carskiej administracji i armii pilnujących porządku na ziemiach polskich przyłączonych do imperium rosyjskiego. Serafinowicz rocznie zarabia 135 srebrnych rubli, czyli spore pieniądze.

Józef Serafinowicz - dziadek Lechonia

2 października 1847 roku dotyka go kolejna tragedia - umiera żona. I znów Serafinowicz nie załamuje się, 11 miesięcy później poślubia 25-letnią Paulinę Jabłońską. Właśnie z okazji tego ślubu spisany zostaje cytowany wyżej dokument. Sam Serafinowicz ma wówczas 54 lata, więc ożenek ze znacznie młodszą kobietą wywołuje szok i liczne plotki. Pan młody nie przejmuje się zbyt tym wszystkim, jedynie... odejmuje sobie z życiorysu 5 lat. Z drugą żoną ma 7 dzieci. Umiera w połowie lutego 1871 roku.

Jednym z synów (ostatnim) Józefa jest Dionizy (1860-1938). Osiada w Warszawie, ciężko pracuje na utrzymanie rodziny.

Co prawda nie bardzo rozumie ekstrawagancję syna Leszka, ale nie skąpi grosza zarówno na jego kształcenie jak i wydanie debiutanckiego tomiku poezji. Gdy ten zbiorek trafia do rąk czytelników, jego autor ma zaledwie 14 lat.

Paulina Serafinowiczowa - babka Lechonia

Po śmierci Józefa nieistniejącym już dziś drewnianym domem na Utracie opiekuje się Leokadia, jedna z zaradniejszych córek. Udaje się jej wyjść za mąż (w tamtych czasach przy braku znaczącego posagu nie było to proste) za Antoniego Chudzyńskiego, którego nazywa potem próżniakiem i leniem. Pracuje jako nauczycielka w podlaskich i podzelowskich miejscowościach, m.in. w Dobroniu i Żytowicach, gdy ostatecznie w 1921 roku przechodzi na emeryturę, zamieszkuje w rodzinnym domu na Utracie, a z czasem przenosi się do córki Haliny w Łasku. Umiera 14 września 1939 roku podczas dramatycznej wyprawy bryczką pod Warszawę.

Dionizy, ojciec poety, gorący zwolennik Dmowskiego, zatrudniony w aptekach w Warszawie i Pułtusk, udziela się społecznie w Towarzystwie Kolonii Letnich. Wychowuje 3 synów: Zygmunta (ur. 1897 r.), Leszka (1899 r.) i Wacława (1901 r.). Umiera w październiku 1938 roku w wieku 78 lat, jego ciało złożone zostaje do mogiły w podwarszawskich Łaskach.

Syn Dionizego - Leszek, późniejszy Jan Lechoń jako dziecko często przebywa na Utracie, w drewnianym domu z dwoma werandami, stojącym pod wielkim jaworem. Nieistniejący już dom z dwuspadowym dachem otoczony jest sadem i ogrodem. Całość, należąca niegdyś do małżonków Feliksa (1778-ok. 1851) i Marianny z domu Błońskiej (1786-ok. 1853) Jabłońskich, chlubiących się szlacheckim

pochodzeniem, teraz znajduje się w ręku kolejnego pokolenia.

To właśnie tutaj wychowuje się owa Paulina (1823-1904), jedna z trzech córek, która w wieku 25 lat wychodzi za o 30 lat starszego Józefa Serafinowicza, napoleońskiego żołnierza, a potem urzędnika drogowego na służbie caratu. Zanim panna Paulina odda swe wdzięki światowcowi z Utraty, prawdopodobnie kilkakrotnie zrywa zaręczyny, co świadczy raczej dobrze o jej sporym temperamencie i niekonwencjonalnym podejściu do życia.

Jan Lechoń swoją babcie Paulinę pamięta jako żywotną, wysoką, tęgą staruszkę, w koronkowym czepku, z siwymi włosami. Lato spędzała ona zwykle w owym domu na Utracie, zaś na zimę przenosiła się najczęściej do któregoś z dzieci. Przeżyła 81 lat, pochowana została na łaskim cmentarzu.

Warto jeszcze wspomnieć, że ów dom Jabłońskich, z czasem wykupiony od teściowej przez Józefa, stał się wspólną własnością Serafinowiczów. Niestety podupadł i zamiast przynosić zyski z udostępniania go żydowskiemu letnikom, raczej sprawiał sporo kłopotów związanych z utrzymaniem go w odpowiednim stanie.

(PO)

Jan Lechoń, właściwie Leszek Serafinowicz (1899-1956), poeta, krytyk literacki i teatralny, współtwórca grupy poetyckiej „Skamander”. Pochodził z warszawskiej inteligentkiej rodziny. W grudniu 1912 r. nakładem ojca Dionizego ukazał się debiutancki tomik poetycki „Na złotym polu”, w 1914 r. wydał kolejny - „Na różnych ścieżkach” (obydwa pod pseudonimem „Jan Lechoń”). Współredagował czasopismo „Pro arte et studio”, należał do założycieli kawiarni Pod Pikadorem i kabaretu „Pikador”, współtworzył grupę poetycką „Skamander”. Podczas wojny 1920 r. pracował w Biurze Prasowym Wodza Naczelnego Józefa Piłsudskiego. Był redaktorem „Cyrulika Warszawskiego” (1926-1929), w latach 1930-1939 - attache kulturalny ambasady polskiej w Paryżu, po wojnie zamieszkał w Nowym Jorku. Zmarł śmiercią samobójczą 8 czerwca 1956 r. (prawdopodobnie z powodu zaszczucia przez tamtejszych Polaków za swoją orientację homoseksualną, według innej wersji z powodu depresji związanej z utrwalaniem władzy komunistycznej w Polsce). Pochowany w grobie rodzinnym w Łaskach. Pozostało po nim kilka zbiorów poezji, szkice i recenzje literackie, a także tłumaczenia sztuk teatralnych. ■

Słów kilka o książce Tomasza Dronki „Sztetł Łask”

„Nie ma już tych miasteczek,
gdzie biblijne pieśni
Wiatr łączył z polską piosnką
i słowiańskim żalem,
Gdzie starzy Żydzi w sadach
pod cieniem czereśni
Oplakiwali święte mury Jeruzalem.”

(Antoni Słonimski -
„Elegia miasteczek żydowskich”)

Jednym z takich miasteczek był do 1939 roku Łask w województwie łódzkim. Prawie połowę jego mieszkańców stanowili przedstawiciele religii mojżeszowej. Niewielu łaskowian pamięta dziś słynne niegdyś cukiernie Sieradzkiego i Frenkiela, restaurację Birncwajga, herbaciarnię Bigelajzena czy sklep spożywczy Kutnera.

Nie ma już tych sklepów, cukierni, garbarni. Nie ma zdevastowanej przez nazistów synagogi. Nie ma też drewnianych bud żydowskiej biedoty na tak zwanej Pradze. Próżno dziś szukać śladów po getcie utworzonym w 1940 roku przez okupantów. Było ono typowe, jak w wielu innych miastach, czyli otwarte. Nie było w nim ŻOB ani powstania, jak w Warszawie. Tu chowano pod łózkami kupiony z trudem kawałek chleba. Tutaj umierano „normalnie”.

Choć brakuje dziś materialnych śladów po społeczności żydowskiej w Łasku, to żywe jest o niej wspomnienie. Świadczą o tym uroczystości zorganizowane w 70. rocznicę zagłady miejscowego getta; prelekcje, spotkania i wystawy.

Niedawno ukazała się natomiast długo oczekiwana książka Tomasza Dronki „Sztetł Łask”, która w chronologiczny sposób, począwszy od XV wieku, ukazuje powstanie i rozwój gminy żydowskiej w tym mieście, aż po tragiczny jej koniec w 1942 roku.

Dla historyków ciekawostką w tej publikacji jest fragment ordynacji miasta nadanej w roku 1790 przez jego właściciela hr. Teofila Załuskiego, a dotyczy statusu prawnego i ekonomicznego łaskich Żydów. Interesująca jest też tzw. Indaganda, czyli opis miasta dokonany 3 lata później przez władze pruskie.

Dalej przedstawia autor sytuację mieszkańców miasta w 2 poł. XIX wieku, gdy Łask przestał być własnością prywatną, a główną część opracowania poświęca roli Żydów w okresie międzywojennym. Jednak zbyt mało miejsca zajmuje w publikacji czas wojny i zagłady. Całkowicie została też pominięta akcja pomocy Żydom, udzielanej przez Polaków z miasta i okolicy. Dzięki tej pomocy wielu z nich uniknęło śmierci. Bardzo ciekawie czyta się za to ostatni rozdział książki

„Pamiętki po łaskich Żydach”, z dokładnym opisem resztek cmentarza i wyjaśnieniami skomplikowanej symboliki judaistycznych nagrobków.

Autor, z wykształcenia geograf i znany w województwie łódzkim regionalista, nazywa swoją publikację skromnie broszurą. Graficznie rzeczywiście ona taką przypomina. Nie ma nawet numeracji stron. Z drugiej jednak strony jest to unikalna próba w języku polskim zebrania w jednej publikacji prawie wszystkich podstawowych informacji o łaskich Żydach. Wykorzystując mnóstwo zdjęć ze zbiorów prywatnych i z Biblioteki Publicznej w Łasku oraz dostępne źródła historyczne zrealizował tę próbę doskonale.

Ważne są sugestie Dronki odnośnie judaików w łaskim muzeum - „warto by stworzyć w muzeum duży dział, jedyny w swoim rodzaju, niewątpliwie unikatowy w re-

gionie, a nawet w Środkowej Polsce, dział rzemiosła garncarskiego i szewskiego”, co było domeną rzemieślników żydowskich w Łasku.

Pracę kończy autor stwierdzeniem, pod którym nie sposób się nie podpisać: „Muzeum z judaikami, historią rzemiosła i handlu, dawna synagoga, przypomnienie getta wraz z historią Holokaustu oraz łaski żydowski cmentarz wystarczą, by zainteresować turystów pragnących poznać kulturę, historię, czy też szukających miejsc pochodzenia swoich przodków.”

Gdyby każde, dawniej przez Żydów zamieszkanе, miasteczko tak zadbało o swoje judaika, powstałby pokaźny zbiór dokumentujący kilkusetletnią historię polskich Żydów. Można mieć nadzieję, że tak się kiedyś stanie! ■

Andrzej Sznajder

Na pozostałej fotografii

ŁDK prawie pół wieku temu

To cenna fotografia ukazująca Łaski Dom Kultury w 1968 roku, a więc blisko pół wieku temu. Ówczesny Powiatowy Dom Kultury prezentował się siernięźnie, ale stanowił centrum życia kulturalnego nie tylko naszego miasta. Do lat pięćdziesiątych XX wieku Łask nie posiadał takiej placówki, a ważne wydarzenia, np. rocznicowe czy wizyty artystów scen polskich odbywały się w kinie lub świetlicach kilku firm. To nie zaspokajało ambicji gospodarzy miasta i działaczy kulturalnych. Tych ostatnich w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych było sporo, a o randze kultury w mieście świadczy choćby działalność grupy poetyckiej „Grabia 59” i sukcesy miłośników teatru, którzy na scenie Domu Kultury wystawiali nagradzane widowiska. ■

(Saw)

O początkach łaskiej poczty pisałem już w cyklu „Moje miasto” (m.in. nr 10 i 11 z 2013 r.). Teraz dzięki uprzejmości aktualnej naczelnik Urzędu Pocztowego Anny Rozwałak trafiła do moich rąk „Kronika Obwodowego Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Łask”. Jest to gruby tom, wypełniony w części wpisami i fotografiami. Nie mogę sobie odmówić zaprezentowania tej kroniki, bo przypomina ona zarówno mało znane fakty jak i ludzi, których w większości nie ma już wśród nas. A przecież poczta była swoistym oknem na świat, także w latach zaborów i wojny. Odsłońmy zatem karty tego dokumentu, by zagłębić się w fascynujące dzieje naszej poczty.

„Daty zorganizowania poczty na terenie Łasku ustalić nie można, gdyż Niemcy zniszczyli bądź też wywieźli stąd podczas wojny 1939-45 wszelkie stare akta i dokumenty. Niewątpliwie jest, że poczta musiała tu istnieć za czasów królewskich, poczta królewska, a następnie prywatna (kościelna) bądź miejska”.

Jak wynika z kroniki, nie udało się znaleźć informacji dotyczących sztafet roztawnych w 1809 r. z Bydgoszczy przez Łask do Częstochowy, które obsługiwane były przez polskich legionistów z czasów wojny francusko-polskiej. Według przekazów z dziada pradiada sztafety takie prowadziły przez Łask lub obok.

Najdawniejsze znane dokumenty znajdujące się w rękach prywatnych pochodzą z 1853 roku. Wynika z nich, że w mieście istniała wówczas poczthalteria, której właścicielką była Anna Wesołowska. Poczthalteria utrzymywać miała 12 koni z pełnym wyposażeniem. Ekspedytorem, czyli odpowiednikiem współczesnego naczelnika urzędu, był wówczas p. Łukomski. Do jego obowiązków należało prowadzenie rachunkowości, nadzór i ekspediowanie tzw. ekstrapoczt i sztafet. Za te czynności ekspedytor „pobierał rubli srebrem 100 rocznie płaconej przez ówczesny

zarząd poczt”, zapewniony miał też m.in. opał i stół. Zanim został szefem poczthalterii, do Głównej Kasy Pocztowej musiał wpłacić kaucję wysokości 1800 srebrnych rubli.

Jak w tym czasie wyglądała organizacja poczty w Królestwie Polskim? Zarząd Poczt znajdował się w Warszawie, jemu podlegały urzędy pocztowe, z kolei im - ekspedycje i poczthalterie. Łaska ekspedycja podlegała urzędowi pocztowemu w Sieradzu. W tym czasie poczta kursowała na szlakach:

1. Kalisz - Łask - Łódź
2. Łask - Wadlew - Piotrków
3. Łask - Żelów
4. Łask - Widawa.

Najczęściej kursowały bryczki lub tzw. karyolki zaprzężone w 2 konie. Na szlakach dłuższych można było zobaczyć karety zaprzężone w 3, a niekiedy i 4 konie.

W Łasku zatrudnionych było 4 pocztylionów, którzy za swe usługi otrzymywali sporo rubli srebrem rocznie i stół u poczthalterki lub strawne po 36 rubli rocznie. Woźnica otrzymywał 2 komplety umundurowania łącznie z butami, furażerkami i takimi utensyliami jak trąbka, ostrogi itp. „Trzech z nich - jak czytamy w kronice - obsługiwało po 4 konie każdy. Jeden przeznaczony był do pomocy i do ekstrapoczt. Pocztylion ponadto zobowiązany był umieć wygrywać na trąbce sygnały pocztowe. Obowiązującym językiem był polski i w tym języku drukowane były dokumenty używane w służbie pocztowej, co potwierdzają odnalezione druki takie jak: stan kasy, lista pocztylionów, spis narzędzi służbowych i inne wykazy”.

29 września 1865 roku przybył do łaskiego urzędu naczelnik z Sieradza p. Kamiński, który na stanowisko ekspedytora pocztowego wprowadził Aleksego Radzika. Ten ostatni zastąpił Łukomskiego. Poczthalteria mieściła się wówczas przy ulicy Warszawskiej nr 10 w domu poczthalterki Wesołowskiej, gdzie w okresie po II wojnie światowej mieścił się Urząd Skarbowy. W budynku tym „po lewej stronie od wschodu jeden pokój przeznaczony był na ekspedycję i jeden pokój dla ekspedytora. Po prawej stronie domu jeden pokój przeznaczony był dla pasażerów”.

Gdy w 1867 roku Łask stał się miastem powiatowym, wzrosła znacznie ranga grodu nad Grabią. Jednak popowstaniowy ucisk caratu spowodował liczne zmiany widoczne także w funkcjonowaniu poczty. Od 1870 roku w korespondencji obowiązywał nakaz używania języka rosyjskiego. W tym czasie Łaski Urząd Pocztowy podlegał już Łódzkiej Pocztowej Kantorze (rodzaj dyrekcji). Dziewięć lat później w mieście znajdował się Oddział Pocztowy.

Z kroniki wynika, że Łask miał w tym czasie także telegraf, instytucję odrębną od poczty znajdującą się przy ul. Zeromskiego 2. Jednak w 1896 r. telegraf połączono z pocztą i w ten sposób powstał Oddział Pocztowo-Telegraficzny. Telegraf od początku spełniał bardzo ważną rolę szczególnie docenianą przez urzędników i wojsko.

29 czerwca 1896 roku zmarł naczelnik urzędu Aleksander Radzik. Wkrótce zastąpił go p. Małowiejski. Zapisał się on w dziejach łaskiej poczty m.in. tym, że kilkakrotnie przenosił siedzibę urzędu: najpierw do domu przy ul. Warszawskiej 14, później domu p. Rzymkowskiego, następnie Pawlikiewicza, do budynku przy ul. Piłsudskiego 14 i wreszcie powtórnie do posesji przy Piłsudskiego 46. Pod tym ostatnim adresem poczta znajdowała się do chwili odzyskania przez Polskę niepodległości, czyli do 1918 roku. ■

Stanisław Barcz
ciąg dalszy w następnym numerze

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych na terenie miasta i gminy Łask

Termin zbiórki: 5-16.05.2014 r. Zbiórka obejmuje odpady wielkogabarytowe (wersalki, tapczany, łóżka, fotele, elementy stolarki, okna, dywany, wykładziny), metale (złom), zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (telewizory, monitory), zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (pralki, radia, drukarki, odkurzacze), urządzenia zawierające freony (lodówki), zużyte opony (do rozmiaru 1250 mm x 400 mm), baterie i akumulatory.

Zbiórka nie obejmuje odpadów powstających w trakcie prowadzonej działalności przez podmioty gospodarcze. W przypadku gdy wystawione odpady nie będą odpowiadać rodzajom odpadów w/w to nie zostaną one odebrane. Nie będą zbierane: gruz, kamienie oraz odpady pochodzące z warsztatów rzemieślniczych.

I. 5.05.2014 r. /poniedziałek/

Łask: Górna, Kilińskiego, Kolejowa, Konopnickiej, Kościelna, Kościuszki, Lutomska, Łąkowa, Matejki, Plac Dąbrowskiego, Pl. 11 Listopada, Północna, Słowackiego, Strażacka, Reymonta, Tylna, Utrata, Wąska, Widawska, Wiejska, Zachodnia, Zielona, Żeromskiego; budynki ZGM: Plac Dąbrowskiego 3, Pl. 11 Listopada 1, 21, Zielona 12, Kilińskiego 63, 69, 69B, 69C, Widawska 14, 18, Lutomska 9, Żeromskiego 10.

II. 6.05.2014 r. /wtorek/

Łask: 9 Maja, Andersa, Armii Krajowej, Batorego, Chabrowa, Polna, Przemysłowa, Szpitalna, Warszawska, Wiosenna, Żródlana, Żytnia, osiedle Batorego: Warszawska 32, Spółdzielcza od strony JW, Batorego przy „TWIXIE”, 9 Maja 63, 9 Maja 69 szczyt pomiędzy bl. 67/69; budynki ZGM: 9 Maja 88, 88A, 88B /baraki/, Południowa 4, 4A, 4B /baraki/, ul. Warszawska 2, Objazdowa 4

Łask: osiedle Przylesie, ulice: Borowikowa, Bohaterów Września, Cisowa, Dębowa, Jodłowa, Leszczynowa, Podleśna, Szkolna; Dębowa 2, Dębowa 6, Dębowa 8, Cisowa 2, Jesionowa 1, Orzechowa 3, Orzechowa 6

III. 7.05.2014 r. /środa/

Łask: 1 Maja, Broniewskiego, Czarneckiego, Kasprowicza, Kwirama, Łaskiego, Mickiewicza, Narutowicza, Okrzei, Prostokątna, Prusa, Sienkiewicza, Słoneczna, Osiedle Sobieskiego: Polna 7, Jana Pawła II 2, Jana Pawła II 5, Narutowicza 5, 1 Maja 5, Prostokątna 1, śmietnik przy „Witamince”; osiedle Mickiewicza: Karpińskiego, Kwirama, Rodziny Bujnowskich 3, 1 Maja przy kotłowni; osiedle MON: Jana Pawła II bl. 9, 9A /Kosynierów 3/; Jana Pawła II bl. 14, 16; Jana Pawła II 15; Jana Pawła II bl. 13, 15, 17, 19; Narutowicza 25, Narutowicza 30,32, 1 Maja 1, 3, 5, 7, 9, Wróblewskiego 3, 5, Pułaskiego 1, 3, 5, Polna 11, Polna 17, 19, Prostokątna 1, Skłodowskiej 2, 4, Skłodowskiej 3, 5, 7; budynki ZGM: Narutowicza 51

IV. 8.05.2014 r. /czwartek/

Kolumna: 3 Maja, Czajkowskiego, Dolna, Findera, Graniczna, Grzybowa, Harcerska, Jagiełły, Kopemika, Kresowa, Letnia, Lubelska, Luksemburg, Łączna, Łódzka, Niska, Ostatnia, Orzeszkowej, Piaskowa, Piękna, Piotrkowska, Pl. Szarych Szeregów, Powstańców Styczniowych, Prosta, Skromna, Torowa lewa strona, Tuwima, Wczasowa, Wypiańskiego, Wysoka; budynki ZGM: Graniczna 11, 12, Gdańska 17, Harcerska 2, 4, Lubelska 10, 12, Letnia 7, 8, Jagiełły 8, 10, Piękna 6, Piotrkowska 7, 11, 25, Wczasowa 2

V. 9.05.2014 r. /piątek/

Kolumna: Akacjowa, Bliska, Błękitna, Boczna, Bracka, Brzeźna, Brzoskwiniowa, Brzozowa, Buczka, Bukowa, Cicha, Grabowa, Jagodowa, Jaśminowa, Kalinowa, Kasztanowa, Klono-

wa, Krótka, Lipowa, Ludowa, Malwowa, Miła, Mokra, Nowobracka, Ogrodowa, Piekarnicza, Pogodna, Przedwiośnie, Rolnicza, Różana, Sawickiej, Sportowa, Torowa za torami, Traugutta, Wiązowa, Wiśniowa, Wrzossowa; budynki ZGM: Błękitna 19

VI. 12.05.2014 r. /poniedziałek/

Kolumna: Armii Ludowej, Bazarowa, Gdańska, Iglasta, Katowicka, Kolonijna, Krakowska, Krasickiego, Komuny Paryskiej, Leśna, Łanowa, Miodowa, Kwiatowa, Modrzewiowa, Obwodowa, Plażowa, Sadowa, Sandomierska, Sejmowa, Sosnowa, Spacerowa, Swojska, Śląska, Światowida, Świerkowa, Spokojna, Torowa prawa strona, Toruńska, Wakacyjna, Wierzbowa, Wileńska, Wojska Polskiego, Zagajnikowa, Zakopiańska; budynki ZGM: Wojska Polskiego 9, 11, 14, 22, 26, 27, Toruńska 9, 13, 23, Kolonijna 2, Sandomierska 4, Sejmowa 7, Wileńska 1, 13, 25, 27,

VII. 13.05.2014 r. /wtorek/

Gmina: Anielin, Karszew, Krzucz, Rembów, Remiszew, Stryje Księża, Jabłonki, Stryje Paskowe, Wrzeszczewice, Wrzeszczewice Nowe, Wrzeszczewice-Skrejnia, Wrzeszczewice-Tomaszew

VIII. 14.05.2014 r. /środa/

Gmina: Wiewiórczyn, Wronowice Wieś, Wronowice osiedle, Kolumna ul. Sowia, Wydrzyn, budynki ZGM: Wiewiórczyn ul. Szkolna 11, Wronowice 27

IX. 15.05.2014 r. /czwartek/

Gmina: Bałucz, Borszewice Cmentarne, Borszewice Kościelne, Borszewice Kolejowe, Budy Stryjewskie, Kolonia Bałucz, Kolonia Bilew, Kopyść, Mikołajówek, Młynisko, Okup Mały, Okup Wielki, Grabina, Orchów, Orchów - Wesółka, Ulejów, Wincentów, Wola Bałucka, Wola Stryjewska, Zielęcice

X. 16.05.2014 r. /piątek/

Gmina: Aleksandrówek, Gorczyn, Łopatki, Łopatki Cegielnia, Maurycy, Ostrów - wieś, Ostrów-Osiedle, Podlaszcze, Sięganów, Rokitnica, Teodory, Wola Łaska, Wola Łaska od strony ul. Batorego.

Odpady będą zbierane od godziny 6.00. i należy je zgromadzić:

- mieszkańcy domów jednorodzinnych - przed posesją
- mieszkańcy budynków wielorodzinnych - przy gniazdach pojemników na śmieci. ■

**Burmistrz Łasku Gabriel Szkudlarek
oraz Firma doradczo szkoleniowa JP Consulting Jarosław Palusiński
mają zaszczyt zaprosić na**

**FORUM FINANSOWE
MOJE PIENIĄDZE - KULTURA OSZCZĘDZANIA**

**Nowoczesne technologie inwestowania wykład poprowadzi
mgr inż. Jarosław Palusiński, przedsiębiorca, inwestor, wykładowca
Europejskiej Akademii Planowania Finansowego w Warszawie**

**Forum odbędzie się w sali kameralnej
Domu Kultury ul. Narutowicza 11 7.05.2014 o godz. 18.00**

Europejska
Akademia
Planowania Finansowego

JEŹDZIMY S-8

11 bm., w piątek, otwarto dla ruchu kołowego pierwszy z odcinków S-8 w województwie łódzkim: od węzła „Rzgów” do węzła „Róża”, połączony z S-14. Dzięki temu kierowcy mogą już omijać Pabianice i dojechać do Portu Łódź.

Według zapowiedzi drogowców kolejny odcinek drogi ekspresowej od węzła „Róża” do Łasku powinien być gotowy na początku czerwca br., całym stukilometrowym fragmentem S-8 na obszarze województwa łódzkiego będziemy mogli przejechać prawdopodobnie dopiero na początku 2015 roku.

Z kronikarskiego obowiązku odnotujemy, że wspomniany pierwszy odcinek zrealizowała przed terminem - to rzadkość w przypadku budowniczych naszych dróg - firma BUDIMEX.

(PO)

Kosztowna opieka nad zwierzętami?

Ponad 650 tys. zł wyda w tym roku gmina Łask na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt. Samo umieszczanie zwierząt w schronisku kosztować będzie prawie 550 tys. zł. Na czipowanie psów trzeba będzie wydać prawie 4 tys. zł. To spore pieniądze, ale też i problem nie jest łatwy do rozwiązania.

Zapobieganie bezdomności zwierząt i stosunek ludzi do psów czy kotów jest wyrazem naszej kultury. Program, którym niedawno zajmowali się radni, ma więc wyraźny charakter społeczny. A chodzi nie tylko o zapewnienie zwierzętom dachu nad głową i pożywienia, ale i zapewnienie bezpieczeństwa ludziom. Zdaniem radnych i odpowiednich służb gminy, realizacja wspomnianego programu docelowo ma przyczynić się do zmniejszenia bezdomności zwierząt, a więc i kosztów ponoszonych przez gminę. ■

(ER)

Kto płaci mandaty?

Kto płaci najwięcej mandatów karnych? Oczywiście kierowcy, a także piesi, łamiący przepisy ruchu drogowego - było ich w ubiegłym roku prawie 4800, za łamanie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości zapłacono 248 mandatów, z tytułu tzw. obyczajności publicznej odnotowano 117 mandatów, a za wykroczenia przeciwko przepisom o ochronie przyrody - tylko... 1 mandat. Komentarz zbytnie! ■

(ER)

NIŻSZE OPŁATY ZA ŚMIECI

Po dokonaniu analizy kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Łask za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2013 roku w dochodach z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstała nadwyżka w wysokości 353.185,21 zł.

Było to możliwe dzięki bardzo dużemu zaangażowaniu pracowników obsługujących system gospodarki odpadami, w zakresie uszczelnienia systemu, dużej ściągłości opłat, a także pozytywnej obywatelskiej postawy mieszkańców gminy przy wdrożeniu nowego systemu gospodarki odpadami.

Rada Miejska na sesji w dniu 31 marca br. podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę RM z 6 marca 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty. Zgodnie z tą uchwałą stawki opłat za gospodarowanie odpadami zostały obniżone. Poniżej przedstawiamy obowiązujące i nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała powyższa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2014 roku.

Wprowadzenie nowych stawek opłat spowoduje do końca roku 2014 niedobór w wysokości 156.798,62 zł, który przewidywane jest pokryć ze środków z nadwyżki z 2013 roku.

W trzecim kwartale bieżącego roku zostanie rozstrzygnięty przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na rok 2015. Po jego rozstrzygnięciu i dokonaniu analizy kosztów i akceptacji przez Radę Miejską będzie wiadomo, jakie stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostaną przyjęte w 2015 roku.

OPŁATA ZA ODPADY ZBIERANE I ODBIERANE W SPOSÓB SELEKTYWNY		
Nieruchomości zamieszkałe		
Typ gospodarstwa domowego	Stawka obowiązująca	Stawka nowa
1-osobowe	8,00 zł	6,00 zł
2-osobowe	16,00 zł	12,00 zł
3-osobowe	24,00 zł	18,00 zł
4-osobowe	32,00 zł	24,00 zł
5-osobowe	36,00 zł	27,00 zł
6-osobowe	40,00 zł	30,00 zł
7-osobowe i więcej	44,00 zł	33,00 zł
Nieruchomości niezamieszkałe		
Rodzaj pojemnika na odpady	Stawka obowiązująca	Stawka nowa
pojemnik 120l	13,20 zł	11,00 zł
pojemnik 240l	26,40 zł	22,00 zł
pojemnik 1100l	60,00 zł	50,00 zł
pojemnik 7000l	382,00 zł	320,00 zł
OPŁATA ZA ODPADY ZBIERANE I ODBIERANE W SPOSÓB NIESELEKTYWNY		
Nieruchomości zamieszkałe		
Typ gospodarstwa domowego	Stawka obowiązująca	Stawka nowa
1-osobowe	15,00 zł	12,00 zł
2-osobowe	30,00 zł	24,00 zł
3-osobowe	45,00 zł	36,00 zł
4-osobowe	60,00 zł	48,00 zł
5-osobowe	70,00 zł	56,00 zł
6-osobowe	78,00 zł	62,00 zł
7-osobowe i więcej	85,00 zł	67,00 zł
Nieruchomości niezamieszkałe		
Rodzaj pojemnika na odpady	Stawka obowiązująca	Stawka nowa
pojemnik 120l	26,40 zł	22,00 zł
pojemnik 240l	52,80 zł	44,00 zł
pojemnik 1100l	120,00 zł	100,00 zł
pojemnik 7000l	764,00 zł	640,00 zł

Zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, każda zmiana danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty w tym zmiana stawki opłaty skutkuje obowiązkiem złożenia przez właścicieli nieruchomości nowej deklaracji. Informacja o terminie, do którego należy złożyć nowe deklaracje do Urzędu Miejskiego w Łasku, zostanie podana do publicznej wiadomości w najbliższym czasie. ■

Krzysztof Nowakowski

1 procent dla Towarzystwa PRZYJACIÓŁ Ziemi Łaskiej

Stało się! - Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łaskiej z dniem 24 stycznia br. jest już organizacją pożytku publicznego, co oznacza, że od przyszłego roku będzie mogło korzystać z 1-procentowego odpisu od podatku. To ważna informacja, bo towarzystwo utrzymuje się tylko dzięki składkom członkowskim i skromnym dotacjom celowym samorządu, a to nie wystarcza na realizację ambitnych planów miłośników Łasku. Jak twierdzi prezes Towarzystwa - Sławomir Tralewski, jeśli w przyszłości mieszkańcy prześlą swój 1-procentowy odpis, to będzie można rozwinąć działalność Towarzystwa.

W tym roku nie ma zbyt wiele środków, dlatego Towarzystwo wspólnie z Łaskim Domem Kultury i Biblioteką Publiczną zorganizuje zaledwie kilka wystaw, m.in. będziemy mogli obejrzeć gobeliny jednej z mieszkanki Żelowa oraz obrazy grupy plastycznej Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Odnotujemy jeszcze jedno zamierzenie: wspólnie z łaską księżniczką wydany zostanie zbiorek pocztówek o tematyce łaskiej z lat 1945-1975. ■

(PO)

KRADLI paliwo

To nie pierwszy tego typu przypadek. Amatorzy łatwego zysku postanowili kraść paliwo na stacji kolejowej w gminie Widawa. Wpadli nocą, gdy ich opla astrę zatrzymali do kontroli policjanci. 24-letni kierowca z powiatu zduńskowolskiego był tak zdenerwowany, że wzbudziło to podejrzenie funkcjonariuszy. Gdy zajrzeli do plastikowych kanistrów, odkryli w nich olej napędowy. Wkrótce okazało się, że paliwo pochodziło z cystern stojących na stacji PKP w gm. Widawa. Okazało się ponadto, że 24-latek miał współnika starszego o 15 lat. Obydwaj od początku roku okradali cysterny, a paliwo sprzedawali po okazyjnej cenie przypadkowym osobom.

Żłodzijski duet usłyszał już prokuratorskie zarzuty: amatorom kradzionego paliwa grozi po 5 lat pobytu za kratkami. ■

(ER)

WAŻNIEJSZE IMPREZY W MAJU

Kulturalne

Lp.	Nazwa imprezy	Dzień	Miejsce imprezy	Organizator
1.	Wystawa prac decoupage i pergamonu Justyny Maćkowskiej	maj/ czerwiec	ŁDK	ŁDK
2.	Obchody Świąt 1-3 Maja: 1 Maja - Święto Pracy, 2 Maja - Dzień Flagi RP 3 Maja - Święto Konstytucji 3 Maja	2 3	Plac 11 Listopada Kolegiata, Pl. J. Piłsudskiego	burmistrz Łasku, ZHP starosta Łaski, dowódca 32. BLT
3.	Spektakl teatralny pt. „Majowa Nadzieja” w wykonaniu zespołu teatralnego „Pospolite Ruszenie”	3	ŁDK	ŁDK
4.	Rozpoczęcie Dni Ochrony Przeciwpowarowej w gminie Łask	3	OSP Wiewiórczyn	Zarząd oddziału Miejsko-Gminnego OSP RP w Łasku, OSP Wiewiórczyn
5.	Wystawa gobelinu Krystyny Papugi	8-31	ŁDK	TPZŁ, ŁDK
6.	Spektakl pt. „Randka w ciemno”	13	ŁDK	ŁDK
7.	Popis uczniów SOM	13	ŁDK	ŁTK, ŁDK
8.	Wykład Uniwersytetu III Wieku pt. „Seniorzy, jako konsumenci - ochrona prawna, zagrożenia” wygłosi Zbigniew Kwaśniewski Rzecznik Praw Konsumenta	13	ŁDK	ŁDK
9.	Akcja poboru krwi	14 godz. 9-12	ŁDK	PCK
10.	Konkurs Recytatorski dla szkół podstawowych i gimnazjów	14	ŁDK	ŁDK
11.	Z cyklu „Szkoła Rock’a” - koncert rockowy uczniów i nauczycieli SOM	21	ŁDK	ŁTK, ŁDK
12.	XXX Młodzieżowe Spotkania Taneczne im. J.R. Sarosieka XXVI Przegląd Zespołów Tanecznych	24	PG nr 2	ŁDK
13.	Wykład Uniwersytetu III Wieku pt. „Stany zagrożenia zdrowia i życia - pierwsza pomoc” wygłosi Katarzyna Starosta-Głowińska	27	ŁDK	ŁDK
14.	„Powtórka z czerwonego kapturka” - przedstawienie w wykonaniu Teatru Studio z Wilna	31	ŁDK	ŁDK

Sportowe

1.	„Pływajmy razem”: - Rodzinna sztafeta pływacka - Konkurencje pływackie dla najmłodszych	1	CSiR - pływalnia kryta	CSiR
2.	Zawody wędkarskie z okazji Świąt 3 Maja	3	kąpielisko miejskie	Koło PZW Grabia Łask
3.	Otwarte Mistrzostwa Województwa Łódzkiego w klasach szkolnych: XIII Łaski Piknik Modelarski	17-18	lotnisko w Łasku, teren rekreacyjny przy ul. Narutowicza 11	KMLiK ŁDK, Starostwo Powiatowe, 32.BLT w Łasku
4.	IX Wojewódzka Olimpiada osób niepełnosprawnych intelektualnie - „Ziemia Łódzka 2014”	22	CSiR - stadion, pływalnia kryta	RCPS w Łodzi, CSiR

Panorama Łaska: Pismo samorządów powiatu łaskiego

Wydawca: Urząd Miejski w Łasku, ul. Warszawska 14, tel. 676-83-00

Rada Programowa: Gabriel Szkudlarek, Janina Kosman, Beata Mielczarek (Łask)

Cezary Gabryjczyk (Łask), Bronisław Węglewski (Buczek), Jerzy Kotarski (Sędziejowice)

Redakcja: Ryszard Poradowski

Druk: Drukarnia „Intrograf”

Nakład: 2600 egzemplarzy

WYCIĄGNIĘTE Z SZUFLANDII

To tytuł wystawy, której otwarcie odbyło się 4 bm. w Galerii z Fortepianem w Łaskim Domu Kultury. Wystawa jest właściwie uwieńczeniem sporego przedsięwzięcia, którego podjęła się właścicielka pasmanterii „Szuflandia” Marzanna Grałka. Jak sama mówi, jej klientki to prawdziwe artystki - mistrzynie rękodziela i koniecznie trzeba to udowodnić i pokazać szerszej publiczności. Zadanie okazało się nietłwne, ale pani Marzanna (zodiakalny Lew) ze swoim talentem organizacyjnym i wyjątkowym darem przekonywania sprostała wyzwaniu. W ciągu kilku miesięcy zebrała grupę trzydziestu pań, których wspólną pasją są robótki ręczne.

Nie sposób wymienić wszystkich technik prezentowanych na wystawie. Obok tradycyjnych serwet i obrusów wydzierganych na szydełku czy drutach, można obejrzeć misterne i wyjątkowo pracochłonne frywoliki. Przepiękne hafty krzyżykowe ozdabiają bieżniki, woreczki na zioła, poduszki, ale występują przede wszystkim w obrazach o bardzo różnej tematyce - od kwiatów i pejzaży przez portrety po motywy sakralne. Wykonane z filcu torby (także bardzo modne kopertówki z éwiekami) i pokrowce na telefony czy długopisy, zabawki, ubranka i buciki dla dzieci, biżuteria, ozdobne wieszaki to także ręczna robota!

W związku z przypadającymi w kwietniu świętami wielkanocnymi warto rzecz jasna wspomnieć o świątecznych akcentach na wystawie. Szydełkowe koszyczki, zajączki, jajeczka, kurczaczki, pisanki wykonane techniką decoupage'u, ręcznie malowane, wyszywane, ozdobiane aplikacjami z cekinów i koralików (nasuwające skojarzenie ze słynnymi jajkami z pracowni Faberge) - to wszystko dzieła sprawnych rąk i nieograniczonej wyobraźni utalentowanych autorek. Oto wszystkie panie, które wzięły udział w wystawie: Ela Bąk, Edyta Bekier-Kowalczyk, Katarzyna Bielaszewska, Halina Biś, Zofia Dębkowska, Hanna Frontczak, Maria Gaudynek, Paulina Grzanka, Anna Holak, Barbara Janiszewska, Ewa Jaworska, Barbara Knul, Katarzyna Kaczyńska-Bednarek, Anna Kowalska, Karolina Kolańska, Halina Kubiak, Jadwiga Lipowska, Jolanta Nykiel, Katarzyna Maliczowska, Grażyna Mazuchowska, Dorota Pawlikiewicz, Jadwiga Pokora, Agnieszka Stankiewicz, Joanna Wiśniewska, Agnieszka Zalewska, Anna Złomańczuk oraz Marzanna Grałka.

Wystawa czynna jest do końca bm. ■

Magdalena Kelnerowska

Ślubowanie

Od czterech lat w Przedszkolu Publicznym nr 4 im. „Leśne Skrzaty” w Łasku - Kolumnie działa grupa integracyjna. Uczęszczają do niej dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Grupę integracyjną „Motylki” prowadzą trzy nauczycielki posiadające kwalifikacje z zakresu: oligofrenopedagogiki, pedagogiki terapeutycznej oraz terapii pedagogicznej z elementami logopedii. Dodatkowo w przedszkolu odbywają się zajęcia z logopedą.

Wszystkie dzieci uczą się tolerancji, poszanowania godności drugiego człowieka oraz wzajemnej pomocy. Często organizowane są zajęcia integrujące wszystkie dzieci z poszczególnych grup np.: „Dzień Pluszowego Misia”, spotkanie z Mikołajem, „Walentynki”, „Zabawa Karnawałowa”, „Powitanie Wiosny”, zawody sportowe - „Z uśmiechem na twarzy”, „Dzień Dziecka” itp. Rodzice mają możliwość obserwacji dziecka na tle grupy w zajęciach otwartych organizowanych przez wychowawczynię.

19 marca br. jedna z najmłodszych grup „Motylki” została przyjęta do grona przedszkolaków. Przed uroczystym pasowaniem maluchy zaprezentowały program artystyczny: śpiewały piosenki, mówiły wierszyki, tańczyły. Następnie po wygłoszeniu uroczystej przysięgi naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Jadwiga Kurkowska w obecności dyrektora przedszkola Elżbiety Zalewskiej dokonała pasowania. Każde dziecko otrzymało Dyplom Przedszkolaka oraz drobny upominek.

Uroczystość ta kończy etap adaptacyjny dzieci do nowych warunków i zasad panujących w przedszkolu. Podczas uroczystości pasowania maluchy swoim zachowaniem potwierdziły, że dobrze czują się w naszym przedszkolu.

Po części artystycznej dzieci wraz z rodzicami i gośćmi zostali zaproszeni na słodki poczęstunek. Uroczystość przygotowały nauczycielki z grupy. ■

Jolanta Kuśmirowska, Kamila Rzerzniczak

Matematyczne Potyczki Przedszkolaków

Wspieranie uzdolnień matematycznych i pomoc w rozwijaniu zainteresowań dziecięcych to priorytet Przedszkola Publicznego nr 5 w Łasku.

W „Matematycznych Potyczkach Przedszkolaków 2014” wzięły udział najstarsze dzieci z PP nr 1, PP nr 3, PP nr 4, PP nr 5 i PP nr 6. Jury w składzie: Jadwiga Kurkowska - naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury, Promocji i Spraw Społecznych, Adam Marek - radny Rady Miejskiej i Katarzyna Fudała - nauczyciel SP nr 1, nie tylko oceniło poziom odpowiedzi uczestników, ale dało się porwać w nurt wspaniałych zabaw ruchowych.

Starszaki doskonale bawiły się rozwiązując matematyczne łamigłówki. Wykazały się wysoką umiejętnością liczenia, ustawiania pełnych godzin na zegarze, stosowania znaków matematycznych, odczytywania kodów figur geometrycznych, określania następstw pór roku, określania kierunków przestrzeni, a także rozwiązywania zagadek ciekawskiej Agatki. Milusińscy z łaskich przedszkoli udowodnili, że matematykę można pokończyć od najmłodszych lat.

Nad całością czuwała dyrektorka Przedszkola Publicznego nr 5 Barbara Wilk - autorka pomysłu potyczek oraz prowadząca program: Zofia Molenda i Kamila Kaczmarek. W nagrodę dzieci otrzymały znaczki „Super matematyk”, pamiątkowe dyplomy, słodczyce i kolorowanki oraz planszowe gry matematyczne. Brawo przedszkolaki. Do zobaczenia za rok! ■

BW

D. TUSK W 32. BLT

W ROCZNICĘ KATYNIA

